

**TÜRK YE CUMHUR YET
ANAYASA MAHKEMES**

B R NC BÖLÜM

KARAR

Y T AKSAKO LU BA VURUSU

(Ba vuru Numarası: 2019/7132)

Karar Tarihi: 3/12/2020

B R NC BÖLÜM

KARAR

Ba kan : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Burhan ÜSTÜN
Hicabi DURSUN
Muammer TOPAL
Yusuf evki HAKYEMEZ
Raportör : Yusuf Enes KAYA
Ba vurucu : Yi it AKSAKO LU (T.C. Kimlik No: 24082302630)
Vekilleri : Av. Aslı KAZAN
Av. Serkan CENG Z

I. BA VURUNUN KONUSU

1. Ba vuru, tutuklama tedbirinin hukuki olmaması ve soru turma dosyasına eri imin kısıtlanması nedenleriyle ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının ihlal edildi i iddiasına ili kindir.

II. BA VURU SÜREC

2. Ba vuru 28/2/2019 tarihinde yapılmı tır.
3. Ba vuru, ba vuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmu tur.
4. Komisyonca ba vurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmi tir.
5. Ba vuru belgelerinin bir örne i bilgi için Adalet Bakanlı na (Bakanlık) gönderilmi tir. Bakanlık görü ünü bildirmi tir.
6. Ba vurucu, Bakanlı n görü üne kar ı süresinde beyanda bulunmu tur.

III. OLAY VE OLGULAR

7. Ba vuru formları ve eklerinde ifade edildi i ekliyle ve Ulusal Yargı A 1 Bili im Sistemi (UYAP) aracılı ıyla eri ilen bilgi ve belgeler çerçevesinde olaylar özetle öyledir:

A. Gezi Olaylarına İlişkin Genel Bilgiler

8. Türkiye İnsan Hakları Kurumu tarafından 2014 yılı Ekim ayında yayımlanan Gezi Parkı Olayları Raporu'nda yer alan bazı tespitler şöyledir:

- Gezi Parkı, İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde Taksim Meydanı yakınında bulunan bir şehir parkıdır. Gezi Parkı'nda gerçekleşen eylemler, Gezi Parkı olayları ile gündeme gelmiştir; konuyla ilgili birçok açıklama yapılmış ve tartışma yürütülmüştür.

- Gezi Parkı olayları, İstanbul Taksim Meydanı'nda bulunan Gezi Parkı'nda İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılmak istenen çevre ve imar düzenlemelerine engel olmak amacıyla -düzenleme yapacak olan iş makinelerinin Gezi Parkı'na girmesi üzerine- 27/5/2013 tarihinde başlatılmış ve haziran-temmuz aylarında yoğunlaştıran Türkiye'nin birçok iline yayılmış toplantı ve gösteri yürüyüşleridir.

- Kamuoyunda olayların çevreci bir saikle başlatıldığını ve bireylerin yaşadıkları çevreye ilişkin kararların kendilerine sorulması talebini ortaya koyduklarını ifade edenler olduğu gibi yerleri değiştirilen alanların bahane olarak kullanıldığını, hareketin iktidara karşı yurt dışı destekli bir kalkışma olduğunu belirtenler ve polislerin müdahalesini Bakanlık binasının ele geçirilmeye çalışılması, kamunun ve özel şirketlerin mallarına zarar verilmesi ile ilişkilendirenler de mevcuttur.

- İçişleri Bakanlığı verilerine göre 28/5/2013 ile 6/9/2013 tarihleri arasında 80 ilde, Gezi Parkı olayları çerçevesinde 5.532 eylem/etkinlik gerçekleştirilmiştir; bu eylem ve etkinliklere 3.611.208 kişi katılmış, olaylara ilişkin 104.519 emniyet personeli görevlendirilmiştir, söz konusu gösterilerden 164'üne müdahalede bulunulmuştur, bir komiser yüksekten düşme nedeniyle şehit olmuş, üçü silahla ve ikisi bıçakla olmak üzere 697 güvenlik görevlisi yaralanmış, olaylar sırasında yaşamını yitiren 4 sivil vatandaşın ölümüyle ilgili adli ve idari soruşturma yürütülmüştür, olaylarda gözaltına alınan 5.513 kişiden 148'i tutuklanmış, görevlendirilen polislerden 127'si hakkında uygulamaları nedeniyle araşturma/soruşturma işlemleri yapılmıştır.

B. Başvurucuya İlişkin Süreç

9. Gezi olayları ile ilgili olarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığıınca 2013 yılında 2013/1120 sayılı soruşturma başlatılmıştır. Bu soruşturma daha sonra 2014/40852 sayılı soruşturma dosyası üzerinden yürütülmüştür.

10. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talebi üzerine İstanbul 9. Sulh Ceza Hâkimliği üheli ve müdafileri ile diğer soruşturma şüphelilerinin soruşturma dosyasını incelemeleri ve örnek almalarının soruşturmanın selametini tehlikeye düşürecek gerekçesiyle 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 153. maddesine dayanarak 31/3/2017 tarihinde soruşturma dosyasına erişimin kısıtlanmasına karar verilmiştir.

11. Mehmet Osman Kavala, Hükümeti devirmeye yönelik bir girişim olarak değerlendirilen Gezi olaylarının azmettiricisi ve lideri olmak suçlamasıyla 1/11/2017 tarihinde tutuklanmıştır.

12. Mehmet Osman Kavala hakkındaki soru turma devam ederken stanbul Cumhuriyet Ba savcılı ının 2014/40852 sayılı soru turma dosyası kapsamında ba vurucunun da dâhil oldu u 20 ki i hakkında Kasım 2018 tarihinde gözaltı kararı verilmi tir. Gözaltılar ile ilgili olarak stanbul Emniyet Müdürlü ünden yapılan açıklama öyledir:

"Açık Toplum Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi ve Anadolu Kültür A. . isimli irketin sahibi Mehmet Osman Kavala isimli ahsın 27/5/2013 tarihinde ba layan Gezi Parkı Olaylarını Türkiye geneline yaymak ve yurt genelinde kaos ve karga a ortamı meydana getirmek ve bu ekilde Cebir ve iddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasına kısmen veya tamamen engellemeyi amaçladı ı, Açık Toplum Vakfı ve Anadolu Kültür A. . isimli vakıf ve irketi kullanarak olayları finanse ve organize etti i tespit edilmi tir.

Mehmet Osman Kavala ile hiyerar ik bir düzen içerisinde üphelilerin;

- Gezi Parkı olaylarını derinle tirmek ve yaygınla tırmak için Anadolu Kültür A 'ye ait DEPO isimli yerde toplantılar düzenledikleri,

- Sivil taatsizlik ve iddetsiz Eylem ba lıkları altında Gezi Parkı olaylarının devamlılı nı sa lamak için yurt dı ndan aktivizm e iticileri, kolayla tırcılar ve profesyonel eylemciler getirttikleri (Duran Adam, Piyano Çalan Adam, Kırmızı Kadın vs.),

- Yeni medya olu turma faaliyetleri içerisine girerek Gezi Parkı sürecinin devamı ve ya anması muhtemel Gezi benzeri olayların kendi medyaları üzerinden gündem olu turulmasının amaçladıkları,

- Mehmet Osman Kavala'nın Avrupa'da birçok kurum ve ahlısla görüş me yaparak, Gezi Parkı olaylarında gündeme gelen biber gazının Türkiye'ye ithalinin durdurularak, yasaklanması için çalı malar yaptıkları tespit edilmi tir."

13. Ba vurucu 16/11/2018 tarihinde gözaltına alınmı tir.

14. stanbul Emniyet Müdürlü ünde 16/11/2018 tarihinde ba vurucunun ifadesi alınmı tir. fade alma i lemi sırasında ba vurucunun iki müdafii de hazır bulunmu tur. Ba vurucuya hakkındaki suçlamalarla ilgili ayrıntılı sorular sorulmu , ba vurucu da bu sorulara ayrıntılı cevaplar vermi tir. Ba vurucuya dinleme tapeleri ve teknik takip notlarından sorular yöneltildi tir. Bu kapsamda ba vurucuya Mehmet Osman Kavala ile irtibatı olup olmadığı , Mehmet Osman Kavala'nın yönetiminde oldu u Açık Toplum Vakfı ve Anadolu Kültür A. . ile irtibatı olup olmadığı , Gezi olaylarının derinle tirilip yaygınla tırılması için Garaj stanbul, Anadolu Jam, Baraka gibi forumlara katılıp katılmadı ı, bu amaçla etkinlikler düzenleyip düzenlemedi i, iddetsiz eylem, sivil itaatsizlik ve kolayla tırcılık e itimi verilmesi için yurt dı ndan e itimci getirilmesi amacıyla toplantılar yapıp yapmadı ı, bu konuda Alevilere, Süryanilere, gayrimüslimlere e itim verip vermedi i ve bu suretle Gezi olaylarını geni kitlelere ula tırmaya çalı ıp çalı madı ı, *iddetsizeylem* adlı internet sitesini ne amaçla kurdu u, Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı (TÜSEV) ile olan ba lantısı, Marc adlı ki iyle olan ba lantısı ve bu ki iyle yaptı ı etkinliklerin kapsamı, Diyalog ve Uzla ma Derne i ve Helsinki Yurtta lar Derne i ile olan ba lantısı, konu malarda geçen " ebeke" adlı olu um, Taksim Dayanı ması ve Taksim Platformu ile bir ba lantısının olup olmadığı ve katıldı ı birçok toplantı ve etkinli e ili kin sorular sorulmu tur.

15. Ba vurucu ifadesinde Mehmet Osman Kavala'yı tanımadı nı, Açık Toplum Vakfı ve Anadolu Kültür A. . ile bir ili kisinin olmadı nı, Garaj stanbul'daki toplantıya kolayla tırıcı olarak ve mesleki katkıda bulunmak amacıyla katıldı nı, bu toplantının düzenleyicisi olmadı nı, bu toplantının o dönemde düzenlenen sayısız toplantıdan birisi oldu unu, Anadolu Jam, Baraka gibi forumlara ise katılmadı nı, Alevilerle ilgili toplantıların Gezi olayları ile bir ilgisinin olmadı nı, Avrupa Birli i projesi kapsamında Bilgi Üniversitesi bünyesinde yapılan toplantılar oldu unu, Helsinki Yurtta lar Derne i kapsamındaki toplantıların ise Hükümetin o dönem yürüttü ü çözüm sürecine destek amaçlı gerçekleştirildi ini, Diyalog ve Uzla ma Derne inin faaliyetlerinin de Gezi ile bir ilgisinin bulunmadı nı, bu Derne in çözüm sürecine destek olmak amacıyla kuruldu unu, TÜSEV ile ilgili toplantıların da Gezi olaylarıyla bir ilgisinin bulunmadı nı, bu toplantının Yapı Kredi Bankasının deste iyle yapılan sivil toplumda yeni yakla ımlar adlı bir çalı ma oldu unu, Marc adlı ki inin, çalı tı ı Bernard Van Leer Vakfının Türkiye Temsilcisi oldu unu, bu ki iyle olan görü melerinin Gezi olayları ile ilgisinin olmadı nı, vakıf çalı malarına ili kin oldu unu, *ebeke*'nin ki ilerden olu an bir örgütlenme de il Bilgi Üniversitesi bünyesinde yürütülen bir Avrupa Birli i projesi oldu unu, projenin gençlerin hayata katılımını destekledi ini, *iddetsizyolem* adlı site üzerinden hiçbir payla ımda bulunmadı nı, bu sitenin alan adına sahip oldu u 2013 ile 2015 yılları arasında faaliyete geçmedi ini, bu site üzerinden hiçbir yayın yapılmadı nı, Gezi olaylarının derinle tirilip yaygınla tırılması gibi bir faaliyet yürütmedi ini belirtmi tir.

16. Savcılık 17/11/2018 tarihinde gözaltı kararı verilen 20 ki iden ba vurucu ile birlikte bir ba ka üpheliyi Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye te ebbüs etme suçlarından tutuklanması istemiyle stanbul 6. Sulh Ceza Hâkimli ine sevk etmi tir. Tutuklamaya sevk yazısında u de erlendirmelerde bulunulmu tur:

"Ayrıca bu konularla ilgili M.A.A. ile Mehmet Osman Kavala arasındaki telefon görüşmesinde Mehmet Osman Kavala'nın 'bir ara bu yani bu hadisenin önemimizdeki eylemleri ne olur hani hep Avrupalılar her gördü üm ey soruyor iyi tamamda hani bu siyasi durumu nasıl de i tirecek diye sorup duruyor bir ara bir yani bir kaç arka.. ki i oturup bir konu sak mı' diyerek görüş mek istedi i tespit edilmi tir. Bu görüş meden de anla ı laca ı üzere yapılan eylemlerin tamamıyla önceden hazırlanmış bir plan dahilinde gerçekleştirildi i, nihai amacın ise Arap ülkelerinde oldu u gibi kaos ve karga a çıkartarak bir hükümet de i ikli i oldu u açıkça görülecektir.

Yapılan çalı malar neticesinde çıkan olayların bir tertibat oldu u ve bu tertibatta Gürcistan, Sırbistan, Ukrayna ve Arap ülkelerinde meydana gelen halk ayaklanmalarında önemli bir aktör oldu u de erlendirilen George Soros tarafından kurulmuş olan Açık Toplum Enstitüsü Danı ma Kurulu üyesi Mehmet Osman Kavala'nın organizatör ahusı ve finansör oldu u; M.A.A ve e i A.P.A. ile arkadaş larının Mehmet Osman Kavala'nın direktifleri do rultusunda olayların örgütlenmesini gerçekle tirdikleri de erlendirilmektedir. M.A.A'nın ve birlikte hareket etti i ahusların çıkan olayların alevlendirilmesi için Twitter üzerinde örgütlenme gerçekle tirdi i, PKK, DHKPC, MLKP gibi sol terör örgüt üye ve yanda larını, Oyuncular Sendikası aracılı ı ile tiyatro ve sinema oyuncularını sokak eylemlerine çekmeye çalı tı ı tespit edilmi tir. Amaç marjinal gruplar ve terör örgütleri vasıtasıyla iddetin fitilini ate leyip, kaos olu turmaktır ve nitekim öyle de olmu tur.

lerleyen dönem içerisinde Mehmet Osman Kavala'nın Gezi sürecinin devam etmesi, eylemlerin Anadoluya yayılarak derinle tirilmesi, bir taraftan da sözde sivil itaatsizlik

olarak adlandırılan iddet eylemlerinin yaygınla tırılması amacıyla faaliyetlerde bulundu u, bu faaliyetlerle ilgili finans deste ini de yöneticili ini yaptı ı Açık Toplum Vakfı ve Anadolu Kültür A. . tarafından sa ladı ı anla ılmaktadır. Bu planı yapan ki iler in yasal görünüm içerisinde hareket ediyormu izlenimi vermek için sivil itaatsizlik söylemleri ile faaliyetlerine ba ladıklarını duyurmu iseler de, Gezi Parkı olaylarında da görüldü ü üzere eylemlerin ba latılması ile birlikte terör örgütlerinin cebir ve iddet içeren Molotof atma, mala zarar verme, güvenlik güçlerine ve kendilerine destek olmayan sivil halka saldırı ekinde iddet içeren eylemleri gerçekle tirdikleri görülmü tür.

ahısların bu kapsamda Garaj stanbul, Anadolu Jam, Baraka ekinde olu um ve organizasyonlar yaparak forum toplantıları, e itim vb. faaliyetlerde buldukları, bunun için yurt dı ndan da e itimcilerin geldi i anla ılmı tır.

Gezi olaylarıyla ilgili Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Ba kanlı nca 15/6/2013 tarihinde gönderilen bir yazıda; Occupy(gal) hareketi olarak bilinen ve teorisyenli ini Gene Sharp'ın yaptı ı sözde 'Sivil Ba kaldır' yönteminin kullanıldı ı, söz konusu hareketin uygulayıcısının ise OTPOR/CANVAS (Direni) adı verilen grup oldu u, Sırp asıllı van Maroviç tarafından kurulan OTPOR isimli örgütün, Gürcistan ve Arap dünyasında ya anan ve sosyal medyanın etkin bir ekilde kullanıldı ı, ayaklanma ve devrimlerde etkin oldu u, bu kapsamda OTPOR lideri van Maroviç'in, 18-21/6/2012 tarihleri arasında ülkemizde bulundu u, daha sonraki dönemde yani 7-15/7/2012 tarihleri arasında Mısır'ın ba kenti Kahire'de, Gezi Parkı Eylemlerinde ön planda bulunan bir kısım üphelilerle görü tü ü, George Soros isimli ahıs tarafından Dünya çapında kurulmu olan ve Türkiyede de faaliyet gösteren Açık Toplum Enstitüsü Danı ma Kurulu üyesi olan Mehmet Osman Kavala'nın bu olaylarda organizatör ve finansör oldu u, bahsedilen olaylarda adı geçen ahısları yönlendirdi i, ahısların Mısır'da oldu u sırada, Mehmet Osman Kavala'nın da 11-14/7/2012 tarihleri arasında yurtdı nda oldu u, Türkiye dönü ünse ise Mi Minör isimli tiyatro oyunu provalarına ba ladıkları, bu oyunda temsili ülkenin ba kanına kar ı ayaklanmanın te vik edildi i, bu süreçte ahısların TV programlarında 'Twitterla devrim olası ı var' '140 karakterle ülkeler devriliyor' ekinde ifadelere buldukları anla ılmı tır.

Yine M.A.A.nın gezi olayları sırasında, Twitter hesabından; 'Mesele sadece gezi parkı de il arkada , sen hala anlamadın mı' ekinde provakatif payla ımlarda bulunmu , adı geçen di er ahısların da bu ekilde payla ımlarının oldu u görülmü tür.

Gezi olaylarında en çok kullanılan hashtag ler ile ilgili yapılan ara tırmalarda; #occupygezi isimli etiketi (hashtag) M.O.E.nin açtı ı ve bu hashtag'in Twitter üzerinde 500 binin den fazla tweet aldı ı, #DireniGeziParki isimli etiketi (hashtag) açan ahısla ilgili yapılan ara tırmada, ilk açan ki inin tespit edilemedi i ancak, AliEthamAbdocnMehmet isimli @lauronay twitter profil hesabının ilk payla tı ı, bu ahsın ayrıca Aylin Yılmaz Al Otoibi ismini kullandı ı, bu isimle facebook hesabının da oldu u, #DireniGeziParki hashtag ile ilgili ilk gün 2.619.000 tweet atıldı ı, toplamda ise 7.285.000 tweet atıldı ı tespit edilmi tir.

Di er yandan M.A.A.nın da yer aldı ı 2011 tarihli, Gezi parkında çekilmi video görüntülerinin oldu u ve görüntülerde Ayaklan stanbul ibaresinin yer aldı ı, bu nedenle 2011 yılında gündem olu turma çabalarının ba ladı ı ve 27 Mayıs 2013 tarihinde uygun ortam olu turularak gezi olaylarının ba latıldı ı anla ılmaktadır.

Elde edilen tüm deliller birlikte de erlendirildi inde; ahısların birbirleri ile irtibatlı oldukları, aralarında hiyerar ik bir ili kilerinin bulundu u, koordineli olarak hareket ettikleri, Gezi eylemlerini geni letmek, derinle tirerek Anadolu'ya ve tüm Türkiye ye

yaymak için gizli ve açık toplantılar ve e itimler yaptıkları, 2011 yılından günümüze faaliyetlerinin devam etti i bu ekilde örgütün süreklili i oldu u, Mehmet Osman Kavala'nın gerek M.A.A. ve gerekse di er üpheli ahıslarla irtibatlı olarak hareket etti i ve örgütsel bir yapıda oldukları anlaşılmıştır. Buna göre ahısların;

I- Olayları Organize Etmek, Ba latmak ve Derinle tirerek Anadolu'ya yaymak

II- Yalan Haber Üretmek suretiyle Halkı Kı kırtmak (Dezenformasyon faaliyetleri)

III- Halkı Suç lemeye Alenen Te vik ve Tahrik Etmek (Provokasyon Faaliyetleri)

IV- Gezi ve benzeri protestoların devam etmesi ve gündemde tutulması için, gizli toplantılar, kurslar/etkinlikler/forumlar düzenlenmek (örgüt faaliyetlerinin devamlılı ı) gibi bir kısım faaliyetlerde buldukları tespit edilmiştir.

Benzer faaliyetlerin; Gürcistan'daki 'Turuncu Devrimi' ile 2012 yılında Mısır, Tunus, Yemen gibi ülkelerde görülen ve 'Arap Baharı' olarak adlandırılan, sosyal medyanın vasıtasıyla halkın mevcut yönetimlere kar ı iddet eylemleri kullanılarak ayaklanmasını sa layan hareketlerde de etkin oldu u gözlenmiştir.

Eylemlerin ilk ba ladı ı tarihlerde gösteri grubunun önünde polisle tartışan bazı kişiler tarafından taktı ı kasklarda ve giydikleri ti örtlerde '#OCCUPYTURKEY' yazısı yer almaktadır. Gösterilerin temel olarak örgütlendi i alan olan Twitter'da da en çok kullanılan etiketlerden birisi '#occupyturkey' dir. Söz konusu hashtag 28 Mayıs 2013 günü ba latılmış ve hashtag'in altında toplam 500.000 civarında tweet atılmıştır. Türkiye ve dünya gündemi twitter listesinde ise günler boyunca en üstte '#DirenGeziParkı' hashtag'i bulunmaktadır. Facebook'ta ise 'OccupyTurkey' adlı sayfa, bu eylemler hakkında en hızlı bilgilerin paylaşıldı ı, güncel gelişmelerin aktarıldı ı sayfa olmuştur.

Eylemlerin gidi atının yönlendirildi i sayfaya bir iki gün içerisinde on binlerce üye kaydolmuştur. 'Occupy' ngilizce'de i gal etmek anlamına gelmektedir. Bu slogan ilk kez 2011'de Amerika'da Wall Street'teki eylemler için kullanılmış, ardından tüm dünyaya yayılmıştır. Mısır, Gürcistan, Kazakistan ve daha birçok ülkede 'Occupy' protestoları düzenlemeye başlamıştır.

Dünya çapına Occupy hareketi olarak bilinen sözde 'sivil ba kaldırı' yönteminin teorisyeni ini ABD'de faaliyet gösteren ve Boston Üniversitesi'nde ö retim görevlisi olan Gene Sharp isimli ahıs yapmaktadır. Yazar kitabında bunun yöntemlerini detaylıca anlatmaktadır. Bugün dünyada olup biten pek çok toplumsal hareketin ana kayna ı da bu kitaplarda anlatılanlardır. Büyük maddi destek ile dünyaya ihraç edilen bu projenin uygulayıcıları ise Otpor/Canvas adı verilen ve Türkçesi 'direni ' anlamına gelen gruptur. van Maroviç isimli Sırp tarafından kurulan örgütün Gürcistan ve Arap dünyasında ya anan devrimlerin de mimarı oldu u bilinmektedir.

...

Gezi Parkı eylemlerinin, ba ndan itibaren en etkili bir parçası olan 'OccupyTurkey' sayfasının tam adresine bakıldığında; [url]facebook.com/DirenAnadolu[url] ibaresi karşımıza çıkmaktadır.

Görüldü ü üzere sayfa Aralık 2012'de ilk kez kurulduğunda 'DirenAnadolu' ba lantı adını seçerken, livestream adlı video-yayın sitesindeki hesaplarının adı da 'revoltistanbul'dur. 'Revolt' ngilizce; 'ayaklan' veya 'diren' demektir. Yani sayfa ilk

kuruldu unda 'diren' sözü belirlenmi tir. Türkiye'de ve dı dünyada en çok kullanılan '#DirenGeziParkı' hashtagi de buradan çıkmı tir.

Aslında 'OccupyTurkey' facebook sayfası Aralık 2012'de kurulmadan çok önce, Wall Street eylemlerinin ba ladı ı dönemde Ekim 2011'de 'Ayaklan stanbul / Occupy stanbul' adıyla ba ka bir sayfa daha olu turulmu tur. Sayfa üyeleri bu tarihten itibaren çe itli aralıklarla 'Revolt (Ayaklan) stanbul' eylemleri düzenlemi lerdir.

'Occupy Turkey' sayfası ise ODTÜ'de 18 Aralık 2012 tarihinde ba layan ve günlerce süren ö renci eylemleri sırasında kurulmu tur. Kamuoyunu günlerce me gul eden ve polisin uygulamalarının Gezi Parkında oldu u gibi tartı ma konusu yapıldı ı o tarihteki payla ımlara bakıldı ında söz konusu grubun ODTÜ'ye destek eylemlerine de yön vermeye çalı tı ı gözlenmi tir. Grubun ODTÜ olaylarına kar ı geli en tepkilerle de bir halk hareketi olu turmayı dü ündükleri ve sayfayı o dönemde açtıkları de erlendirilmi tir. Kısaca ülkemizde 2012 yılı içerisinde OTPOR/CANVAS denetiminde bir halk hareketi için defalarca nabız yoklanmı tir.

OTPOR/CANVAS'm ülkemizde uygulamayı planladı ı senaryonun aktörleri genel olarak muhalif kimlikleri ile tanınan sanatçılar, reklamcılar, ajans sahipleri-çalı anları ile sosyal medya ve bili im uzmanlarıdır. Söz konusu ahısların Otpor lideri van Maroviç isimli ve Sırp uyruklu ahısın öncülük etti i bir grup tarafından e itildi i, olaylar öncesinde farklı mecralarda çe itli oyun, etkinlik ve eylemlerle adeta prova yaptıkları ve Gezi Parkı eyleminin ilk gününden itibaren meydanlarda ve sosyal medyada en önde oldukları görülmü tür.

Türkiye Grubunun aktörleri olan M.A.A. ve e i A.P.A. yazar H.M.A. reklamcı M.O.E. isimli ahısların 07 Temmuz 2012 tarihinde stanbul ilinde birlikte ayrılarak uçakla Mısır'ın ba kenti Kahire'ye gittikleri ve 15 Temmuz 2012'de ülkemize döndükleri1 tespit edilmi olup bu sırada van Maroviç'in de Mısır'da oldu u anla ılmı tir.

Söz konusu ahıslar ülkemize geldikten hemen sonra 30 Temmuz 2012 tarihinde Mi Minör isimli bir tiyatro oyununun provalarına ba lamı lardır. H.M.A.nın yazdı ı ve M.A.A. yönetmenlik yaptı ı Mi Minör, izleyiciyi sosyal medya aracılı ı ile örgütleyip sergilenecek oyuna davet eden ve seyircinin de interaktif olarak katıldı ı bir tiyatro oyunudur. Nisan 2013'e kadar gösterimde kalan oyunda izleyici sosyal medya aracılı ı ile örgütlenip, temsili ülkenin ba kanına kar ı ayaklanmaya te vik edilmektedir. Gerek oyunun içeri ine gerekse oyuncuların yaptı ı açıklamalara bakıldı ında oyun çerçevesinde gezi parkı eylemlerinin provasının yapıldı ı tespit edilmi tir.

Mi Minör adlı tiyatro oyununun gösterimde oldu u günlerde NTV ve CNN Türk kanallarındaki programlara katılan M.A.A, A.P.A ve H.M.A.nın; 'twitterla devrim olasılı ı var', '140 karakterle ülkeler devriliyor', 'Pinima çok yabancıtı oldu umuz bir yer de il', 'yapılamayanların bir alı tırması olur', 'tiyatroya telefonlarınızla gelin diyoruz' vb ifadelerinin de maksatlı oldu u anla ılmı tir.

Ayrıca internette yer alan Ayaklan stanbul isimli video görüntüsünde 2011 Kasım ayında stanbul-Taksim'de bir grupla beraber eylem yapan M.A.A. A.P.A ve H.M.A. isimli ahıslarla röportaj yapıldı ı, bu röportajda ahısların Arap Baharının bölgesel olmadı ı, küresel oldu u, eninde sonunda ülkemizde de olmasını arzu ettiklerini açıkça dile getirmi lerdir.

Elde edilen bulgular ve tüm dosya kapsamı bir bütün olarak de erlendirildi inde Gezi Eylemleri olarak bilinen olayların Mehmet Osman Kavala önderli inde Açık Toplum Vakfı

ve Anadolu Kültür A. tarafından gerçekleştirilen organizasyonlar neticesinde planlı ve sistematik bir şekilde gerçekleştirildiği, nihai amacının ülkede iddet eylemlerinin marjinal gruplar ve terör örgütlerini kanallandırmak suretiyle tüm ülke geneline yayıp kaos ve kargaşa yaratarak mevcut hükümeti i levsiz hale getirmek, ortadan kaldırmak oldu u anla ılmı tır.

Bu kapsamda a a ıda açık kimlik bilgileri yazılı üpheliler;

Yi it Aksako lu'nun; Gezi eylemlerinin derinle tirilmesi ve Anadolu'ya yayılmasına yönelik faaliyetler yürüttü ü, bu kapsamda eylemciler yeti tirmek ve kullanmak için projeler yürüttü ü ... [anla ılmı tır]."

17. Ba vurucunun sorgusu 1/11/2017 tarihinde stanbul 1. Sulh Ceza Hâkimli ince yapılmı tır. Sorgu i lemi sırasında ba vurucunun müdafileri de hazır bulunmu tur. Ba vurucunun Hâkimlikteki ifadesinin ilgili kısmı öyledir:

"Gezi hareketlerinin yaygınla tırılması ile ilgili herhangi bir faaliyete katılmadım, herhangi bir organizasyon düzenlemedim, sorularda sık sık tekrar edilen Osman Kavala'yı tanımıyorum, benim kendisi ile herhangi bir görüşü mem olmadı, Anadolu Kültür ve Anadolu cem ile herhangi bir ilgim olmadı, Helsinki Yurtta lar derne i üyesi de ilim, Taksim Platformu üyesi de ilim, ben yüksek lisansımı yurt dı ında STK yönetimi üzerine yaptım, dönü te Bilgi Üniversitesinde çalı tım, kolayla tırıcılık kılavuzu ile ilgili olarak Milli E itim Bakanlı ı'nın kılavuzunun ilk sayfasını okumak istiyorum, kolayla tırıcı diye geçen ey toplantının katılımcılarına karar vermez, ça rı yapmaz, toplantının yürütülmesine modarötör olarak toplantıyı yürütür, ben bunu Bilgi Üniversitesi ve çe itli kurulu larda profesyonel olarak yaptım halen de yapıyorum, benim bir kısım arkada ımla kurup daha sonra kapatt ım Diyalog ve Uzla ma Merkezi derne ini hükümetin yürüttü ü çözüm süreci ile ilgili olarak kurdum çözüm süreci sona erince kapattım ama herhangi bir faaliyet yürütmedim, Helsinki Yurtta lar Derne i ile tek bir toplantı yaptık, bu toplantıda farklı toplumsal guruplarda çözüm sürecini nasıl sürdürebiliriz diye konu tuk bu toplantının Gezi eylemleri ile herhangi bir ilgisi yoktur, ayrıca bu derne inde üyesi de ilim, Açık Toplum Vakfı ve Taksim Dayanı ması ile bir ili kim yoktur, Garaj stanbul toplantısı ile ilgili olarak burada kolayla tırıcılık olarak katkıda bulundum, bu toplantı temel olarak bütün bu i do asever balı çıl bir hareketten böyle bir iddetli harekete nasıl dönü tü onu konu mak için yapılmı tı, ben de bu yönde mesleki katkıda bulunmak üzere katıldım, ça rıcı olmadım, düzenleyici olmadım, kararlar aldırmadım, kararlar almadım, katılanların isimleri vardır, akademisyenlerdir, olan biteni anlamlandırmaya yönelik katılımlardı, biten Gezi olaylarını yeniden canlandırmaya yönelik bir görüşü me yoktur, ben Gezi eylemlerine katılmadım, ben o dönemde Cihangir 'de oturuyordum, evimin önünde bile gaz bombası atıldı, 3 ya ında küçük bir çocu um vardı, eylemlerin nereye gitti ini gözlemlemek zorundaydım, Aleviler ile ilgili toplantıda alevi derneklerine yönelik derneklerin kendi yürüttü ü toplantılar ile ilgili olarka Bilgi Üniversitesinden destek aldılar, bende burada kolayla tırıcı olarak görev aldım, bu toplantıların gezi ile alakası yoktur, Avrupa Birli inin finansmanı ile Alevi derneklerinin kendi yürüttü ü toplantılardı, bende Bilgi Üniversitesinin görevlendirmesi ile kolayla tırıcı olarak görev aldım, çözüm sürecine katkı amacı ile sorunun iddetten arındırılması amacı ile iddetsiz eylem sitesini satın aldım herhangi bir ey yayınlamadan bu siteyi kapattım, iddetsiz eylem sitesini tam tarihlerini hatırlamıyorum ama Gezi olaylarından önce çözüm süreci ile ilgili olarak satın aldım, sonrasında kapattım, dedi im gibi oradan bu konuya katkıda bulunmak gibi bir iste im vardı, herhangi bir ey yayınlamadan bu siteyi kapattım, bu dernek ve veb sitesi çözüm sürecine etki etmek amacıyla giri ti im eylerdi, TÜSEV ile olarak Türkiye'de vakıfların kurdu u vakıftır, bu vakıf içinde profesyonel olarak bir ara tırma yürüttüm, bu çalı mayı Yapı Kredi bankası desteklemi ti, TÜSEV'e bir ara tırma yaptım, bunun da sonuçları yayınlandı, ebeke diye

geçen konu ile ilgili ebeke Avrupa birli i destekli stanbul Bilgi Üniversitesinin yürüttü ü gençlerinde katıldı ı bir projedir, bu proje kapsamında ben bilgi üniversitesine Türkiye Büyük Millet Meclisinin nasıl çalı tı na dair bir veb sitesi hazırladım ve çalı malar yaptım, son olarak Mark diye geçen ahusla ilgili tapeler Mark Bernard Van Leer vakfının o zamanlar Türkiye Temsilcisidir, bu vakıf Hollanda merkezli vakıftır, 0-6 ya dönemi çocuklarla ilgili çalı malara teknik ve finansal destek sa lar, o dönem Beyo lu belediyesinin kurdu u kültür kenti vakfını destekliyordu, ben de vakfa profosyonel olarak destek veriyordum, tapelerde geçen çe itli konu malar, aft vs. gibi eyler ya Bo aziçi Üniversitesinin yürüttü ü bir ara tırma için, ya Ankara Üniverstesinin yürüttü ü bir ara tırma için ya da Beyo lu Belediyesinin yürüttü ü ara tırma için yapılan konu malar, Gezi hareketi ve Gezi eylemleri ile bir ili kisi yoktur, son olarak avukat arkadaş lar nasıl farklı davalara giriyorlar, ben de o dönem farklı kurulu lar için danı manlık hizmetleri yapıyordum, bunların Gezi ile alakası yoktur, Gezi ile ilgili olarak sadece Garaj stanbul toplantısı sayılabilir bu toplantıda bahsetti im gibi nasıl derinle tirilmesi ile ilgili bir toplantı de ildir, anla ılması için bir toplantıdır, uanda halen Bernard Van Leer vakfı için tam zamanlı olarak çalı tıyorum, ba ka bir vakıfta çalı mıyorum, bu vakıfla Sultanbeyli, Sarıyer, Beyo lu, Maltepe belediyelerine 0-6 ya dönemi çocuklarına yönelik çalı malarda danı manlık yapıyorum."

18. stanbul 6. Sulh Ceza Hâkimli i, sorgusunun ardından ba vurucunun Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye te ebbüs etme suçundan tutuklanmasına karar vermi tir. Tutuklama kararının gerekçesinin ilgili kısmı öyledir:

" üpheli Yi it Aksako lu'nun üzerine atılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Te ebbüs Etme suçunun niteli i, üpheli hakkında yapılan ileti imin dinlenmesi ve kayda alınması, fiziki takip tutanak ve tespitleri, bu tespitlerde gezi olayları bittikten sonra gerçekte tirilen çe itli toplantıların organizasyonunda modaratör ve kolayla tırıcı adı altında görev aldı ı, her ne kadar toplantıların içeri ine ula ılamamı ve karanlıkta kalan yönleri olsa da ileti imin tespiti tutanaklarında bu toplantıların geziden sonra tekrar sivil itaatsizlik, iddetsiz eylem adı altında yeniden çe itli gösteri ve eylemlerin yapılmasına yönelik bir takım e itimler ve konu malar düzenlendi i kanaatine ula ıldı ı, üphelinin çe itli ahuslarla bu toplantıların düzenlenmesinde aktif olarak görev aldı ı bu sebeplerle üphelinin üzerine atılı suçu i ledi ine dair kuvvetli suç üphesinin varlı mını gösteren somut delillerin bulundu u, atılı suçun CMK 100/3 katalog suçlardan olması, atılı suçun yasada öngörülen cezasının alt ve üst sınırı, bu a amada adli kontrol hükümlerinin uygulanmasının yetersiz kalaca ı anla ıldı ndan CMK'nın 100 ve devamı maddeleri uyarınca üphelinin tutuklanmasına ... [karar verildi.]"

19. Ba vurucu 20/11/2018 tarihinde tutuklama kararına itiraz etmi tir. Ba vurucu itiraz dilekçesinde, iddetsiz eylemler yoluyla Hükûmeti devirme suçunun olu masının mümkün olmadığını, FETÖ/PDY üyesi savcılarla ba latılan usulsüz dinleme ve takiplerle delil üretildi ini, toplantıların Gezi olaylarıyla ilgiliymi gibi gösterilemeye çalı ıldı ını, Alevilere yönelik toplantıların Gezi olayları ile ilgisinin olmadığını, Helsinki Yurtta lar Derne inde gerçekte tirilen toplantının çözüm sürecine destek amaçlı yapıldı ını, Marc isimli ahsın, çalı tı ı vakfın yöneticisi oldu unu, bu ki iyle çocuklarla ilgili olan vakfın çalı maları kapsamında görü tüklerini, Garaj stanbul toplantısına kolayla tırıcı olarak katıldı ını, bu toplantının suç olu turmadı ını, Mehmet Osman Kavala'yı tanımadı ını, Açık Toplum Vakfı ve Anadolu Kültür A. . ile bir ba ının bulunmadı ını, 5 yıllık bir soru turmada tüm deliller 2013 yılına ait iken neden tutuklama tedbirinin gerekli hâle geldi inin makul bir gerekçesinin sunulmadı ını, tutuklanmasının hukuksuz ve ölçüsüz oldu unu belirtmi tir.

20. stanbul 7. Sulh Ceza Hâkimli i 29/11/2018 tarihinde itirazın reddine karar vermi tir. Kararın gerekçesi öyledir:

" stanbul 6.Sulh Ceza Hâkimli i'nin 17/11/2018 tarih ve 2018/844 Sorgu sayılı tutuklama kararının usul ve yasaya uygun oldu u, kararın gerekçesine göre yerinde oldu u, kararda de i iklik yapılmasını gerektirir herhangi bir neden bulunmadı ı ve itirazın yerinde olmadı ı kanaatine varıldı ndan itirazın reddine, üphelinin tutukluluk halinin devamına ... [karar verildi.]"

21. Ba vurucu 13/12/2018 tarihinde yapılacak tutukluluk incelemesinde tahliye edilmesi için dilekçe sunmu tur. Ba vurucu bu dilekçesinde, ifade alma i lemi sırasında sorulan sorulardaki toplantıların içeriklerinin Gezi olayları ile ilgisi olmadı ına ili kin belgeler ve uzman mütalaası sunmu tur.

22. stanbul 11. Sulh Ceza Hâkimli i dosya üzerinden yaptı ı incelemede 14/12/2018 tarihinde ba vurucunun tutukluluk hâlinin devamına karar vermi tir.

23. 18/12/2018 tarihinde ba vurucu hakkındaki soru turma 2014/40852 sayılı soru turmadan tefrik edilerek 2018/211876 sayılı soru turma dosyası üzerinden yürütülmü tür. Savcılık aynı tarihte 2018/211876 sayılı soru turmanın 2018/210299 sayılı soru turma ile birle tirilmesine ve soru turmanın 2018/210299 sayılı dosya üzerinden yürütülmesine karar vermi tir.

24. Ba vurucu 21/12/2018 tarihinde tutuklulu un devamı kararına itiraz etmi tir. stanbul 12. Sulh Ceza Hâkimli i 21/12/2018 tarihinde itirazın reddine karar vermi tir.

25. Ba vurucu 10/1/2019 tarihinde yapılacak tutukluluk incelemesinde tahliye edilmesi talebinde bulunmu tur.

26. stanbul 12. Sulh Ceza Hâkimli i 11/1/2019 tarihinde dosya üzerinden verdi i kararla ba vurucunun tutukluluk hâlinin devamına karar vermi tir.

27. Ba vurucu 21/1/2019 tarihinde bu karara itiraz etmi tir. stanbul 1. Sulh Ceza Hâkimli i 29/1/2019 tarihinde itirazın reddine kesin olarak karar vermi tir.

28. Ba vurucu 28/2/2019 tarihinde bireysel ba vuruda bulunmu tur.

29. stanbul Cumhuriyet Ba savcılı ı 19/2/2019 tarihli iddianame ile ba vurucu ve di er on altı ki i hakkında aynı yer a ır ceza mahkemesinde kamu davası açmı tır. ddianamede;

i. Gezi olaylarında *Occupy Hareketi* olarak bilinen ve teorisyenli ini Gene Sharp'ın (pasif direni teorisi ve yöntemleri üzerine çalı an Amerikalı siyaset bilimci) yaptı ı sivil ba kaldırma yönteminin kullanıldı ı, söz konusu yöntemlerin OTPOR (Sırbistan'da 1998-2004 yılları arasında faaliyet gösteren, dönemin lideri Slobodan Miloseviç'in devrilmesine neden olan sokak hareketlerinin önemli bile enlerinden bir gençlik hareketi) ve CANVAS (Centre for Applied Nonviolent Action and Strategies/ iddet çermeyen Eylem ve Stratejiler Uygulama Merkezi, eski OTPOR liderlerinden Slobodan Djinoviç ve Srdja Popoviç tarafından 2004

yılında kurulan bir sivil toplum örgütü) adı verilen gruplar tarafından Arap dünyasındaki kalkı ma hareketleri sırasında uygulandı ı ileri sürülmü tür. George Soros'un Orta Do u ve Baltık ülkelerinde gerçekleştirilen ve özgürlükçü hareket olarak nitelenen halk hareketleri kapsamında OTPOR/CANVAS'a finans deste i sa ladı ı belirtilmi tir. CANVAS'ın aralarında Türkiye'nin de bulundu u birçok ülkede faaliyet gösterdi i, OTPOR/CANVAS denetiminde bir halk hareketi için Türkiye'de de nabız yoklandı ı iddia edilmi tir.

ii. Bu kapsamda 2012 yılı Aralık ayında Orta Do u Teknik Üniversitesinde ba layan ö renci eylemleri sırasında Occupy/Turkey adlı hareketin kuruldu u, bu hareketin sosyal medya faaliyetleri yürüttü ü iddia edilmi tir. Occupy/Turkey'den önce 2011 yılında Ayaklan stanbul/Occupy stanbul adıyla bir internet sayfası olu turuldu u, bu harekete üye olan ki ilerce çe itli aralıklarla eylemler düzenlendi i, Gezi eylemleri ba lamadan önce M.A.A. gibi bir kısım üphelinin 2011 yılı içinde Taksim Gezi Parkı'nda çekilmi eylem video ve görüntülerinin bulundu u, M.A.A.nın da yer aldı ı bu görüntülerde "Ayaklan stanbul" ibaresinin oldu u, Gezi Parkı'nda eylemde bulunma daveti yapıldı ı, bu nedenle 2011 yılında gündem olu turma çabalarının ba ladı ı ve 2013 yılındaki Gezi olaylarına uygun ortam hazırlandı ı ileri sürülmü tür. Gezi olayları sırasında da Occupy/Turkey hareketinin etkili oldu u, özellikle sosyal medya üzerinden eylem ça rılarında bulundu u belirtilmi tir.

iii. Gezi olaylarında ön plana çıkan ahıslar ile OTPOR/CANVAS e itmenleri arasında irtibat oldu u ifade edilmi tir. Bu ba lamda OTPOR yöneticilerden I.M.nin 18-21 Haziran 2012 tarihlerinde Türkiye'ye geldikten sonra 7-15 Temmuz 2012 tarihlerinde Mısır'a gitti i, aynı tarihlerde Gezi olaylarında ön planda bulunan M.A.A. ve birlikte hareket etti i ahısların da I.M.den halk ayaklanması ile ilgili e itim almak üzere Mısır'da buldukları ileri sürülmü tür. Aynı zaman dilimi içinde ba vurucunun da -yakla ık yirmi be günlük süreçte- Gezi olaylarının koordine edilmesi maksadıyla Belçika, Almanya ve ABD'ye gitti i vurgulanmı tir. Ba vurucunun daha sonraki süreçte de Fransa, Belçika, Ermenistan, Macaristan ve Fas'a gitti i iddia edilmi tir.

iv. ddianameye göre yurt dı ı seyahatlerinden sonra 30/7/2012 tarihinde "Mi Minör" isimli bir tiyatro oyununun provalarına ba lanmı tir. üphelilerden H.M.A.nın yazdı ı ve M.A.A.nın yönetmenli ini yaptı ı oyunda izleyici sosyal medya aracılı ı ile temsilî ülkenin ba kanına kar ı ayaklanmaya te vik edilmektedir (Oyunda Pinima adlı bir ülke ve bu ülkenin ba ında zalim bir diktatör bulunmaktadır. Diktatörün itici demokrasi konuları, tutuklamalar, adam öldürmeler, susturmalar, ba rı malar halkın canını sıkar ve halk ba kana kar ı ayaklanır. Bu esnada seyirciler tarafından akıllı telefonlar aktif olarak kullanılır ve sosyal medyada izleyiciler ba kan aleyhine mesajlar yazarak isyan ederler.). Bu oyun ile Gezi olaylarının provasının yapıldı ı iddia edilmi tir.

v. Gene Sharp'ın belirledi i ve OTPOR/CANVAS hareketinin uygulandı ı 198 iddetsiz protesto ve ikna yönteminin Gezi olayları sırasındaki eylemlerle bire bir e le ti i iddia edilmi tir. George Soros'un finanse etti i OTPOR'un da bu olaylarda ön planda yer aldı ı, ba vurucunun da George Soros'un Türkiye'deki ba lantısı ve Açık Toplum Vakfı üzerinden para aktardı ı ki i oldu u ifade edilmi tir.

vi. 16 üphelinin gev ek de olsa hiyerar ik ve i bölümüne dayanan bir ili ki içinde bulundu u, Gezi eylemlerini toplumsal eylem ve kaosa dönü türülmek istenen olaylar sürecinin ba langıç noktası olarak belirledi i ve bu do rultuda çalı tı ı ileri sürülmü tür. Profesyonel eylemci yeti tirmek amacıyla gizli ve açık toplantılar düzenledikleri, e itim çalı maları yürüttükleri, sosyal etkinlikler düzenledikleri, Avrupa kurumlarında görev yapan ki ilerle görü erek Gezi eylemleri lehine kamuoyu olu turma çabasına giri tikleri iddia edilmi tir. Ba vurucunun yöneticili ini yaptı ı Açık Toplum Vakfının bu faaliyetlere finans deste i sa ladı ı belirtilmi tir.

vii. Ba vurucunun stanbul Bilgi Üniversitesinde Sivil Toplum Kurulu ları (STK) E itim ve Ara tırma biriminde çalı tı ı, toplumsal eylem ve kaosa dönü türülmek istenen olaylar sürecinin ba langıç noktası olarak belirledikleri iddia edilen eylem biçimi olan sivil itaatsizlik üzerine çalı malarının bulundu u ileri sürülmü tür.

viii. Ba vurucunun H.H.G. (Sivil Toplum Geli tirme Merkezi Derne i yöneticileri arasında ileti im koordinatörüdür.), Helsinki Yurtta lar Derne i ve .E. (H.H.G. ile aynı ofisi kullandı ı ileri sürülmü .) ile irtibatlı oldu u belirtilmi tir.

ix. Ba vurucu ile H.H.G. arasında 4/2/2013-30/6/2013 tarihleri arasında toplamda 42 adet, .E. ile arasında 22/11/2012-10/6/2013 tarihleri arasında toplamda 8 adet, Mehmet Osman Kavala ile arasında 3/12/2012 tarihinde toplamda 1 adet ileti im kaydının mevcut oldu u, bu suretle de ba vurucunun Gezi olayları ba lamadan önce de di er üphelilerle irtibat hâlinde bulundu u ve faaliyetler yürüttü ü ileri sürülmü tür.

x. Mehmet Osman Kavala'nın talimatıyla H.H.G. ile birlikte *Gezi olaylarının derinle tirilip yaygınla tırılması için* Garaj stanbul, Anadolu Jam, Baraka gibi forumların yapılması, toplumsal eylem ve kaosa dönü türülmek istenen olaylar sürecinin ba langıç noktası olarak belirledikleri eylem biçimi olan sivil itaatsizlik ve kolayla tırıcılık e itimi verilmesi için yurt dı ndan e itimci getirilmesi ve bu amaçla toplantılar yapılması gibi birçok faaliyette görev aldı ı iddia edilmi tir.

xi. H.H.G., ba vurucu, F.T., A.G.nin *Gezi parkı eylemlerini derinle tirip yaygınla tırmak* amacıyla çe itli çalı ma grupları içinde yer aldıkları, Gezi eylemleri süreci sonrasında olu an toplumsal hareketlili i kendi istekleri do rultusunda yönlendirebilmek amacıyla stanbul ve Türkiye genelinde yapılmakta olan forumlara katıldıkları, bu forumların Taksim Dayanı masının çatısı altında daha derli toplu hâle getirilebilmesi için karar alındı ı, Forum Koordinasyon toplantıları yapıldı ı, H.H.G.nin yaptı ı görü melerinde Gezi direni i ile ilgili bir grup insanla sürekli toplantı hâlinde olduklarını, organizasyonla u ra tıklarını, Mehmet Osman Kavala, T.T. gibi ahıslarla bir çalı ma grubu olu turarak toplantılar yaptıklarını, bu toplantılarda Gezi hareketinin nasıl daha derinle tirilip geni letilebilece i ve Anadolu'da yaygınla tırılaca ını konu tuklarını aktararak "*Gezi ile ilgili hem ki isel hem örgütsel olarak yo un çalı ıyorum...*" dedi i, çalı malarla ilgili ba vurucu ve H.H.G.nin Diyalog ve Uzla ma Merkezi Derne ini kurdukları, de i ik tarihlerde toplantı ve forumlar düzenledikleri, yapılacak son toplantının 27/6/2013 tarihinde olaca ndan bahsettikleri, toplantı için Mehmet Osman Kavala'nın sahibi oldu u Cezayir Restoran veya Garaj stanbul isimli i yerlerinin isminin konu uldu u ancak

toplantının Garaj stanbul'da yapılmasının kararla tırıldı ı ve 27/6/2013 günü 18-21 saatleri arasında H.H.G., ba vurucu, F.T., A.G. organizesinde 31 ki inin katılımı ile toplantının gerçekle tirildi i belirtilmi tir.

xii. ddianamede H.H.G., F.T. ve ba vurucunun birlikte hareket ederek birçok çalı mayı organize ettikleri, toplumsal eylem ve kaosa dönü türülmek istenen olaylar sürecinin ba langıç noktası olarak belirledikleri eylem biçimi olan *iddetsiz eylem* konusu ile ilgili e itimler verdikleri, ba vurucunun "*siddetsizeylem.org*" internet sitesinin sahibi oldu u belirtilmi tir. Bu eylem biçimleri ile ilgili yurt dı ndan gelen bazı e itmenlerden "*büyük grup kolayla tırcılı ı ve konsensüs e itimi*" adı altında e itim aldıkları, bu amaçla ba vurucunun ukurcuma'da bulunan ofisinde 26/6/2013 günü saat 19.00'da ba vurucu, H.H.G., F.T., A.G. ile birlikte yakla ık on sekiz (18) ki inin katılımı ile *iddetsiz eylemler* ile ilgili e itim verildi i belirtilmi tir. Bu kapsamdaki telefon görü meleri özetle öyledir:

- 26/6/2013 tarihli görü me:

[H.H.G.] *Saat 7'de ukurcuma'da bir grup insan büyük grup kolayla tırcılı ı ve konsensüs üzerine bir e tim alaca ız yurt dı ndan bir kolayla tırcı gelmi .. F. dedi ki E. de gelsin Anadolu Jam'den yatırım olur ileriki dönem için.*

- 26/6/2013 tarihinde H.H.G. ile A.G. arasında yapılan görü me:

[H.H.G.] *Peki ak am ne yapacaksın?*

[A.G.] *Belli de il yani burda kalma ihtimalim var hayırdır.*

[H.H.G.] *Ya Yi it bahsediyordu ya bu yurtdı ndan konsensüs iddetsiz eylemle ilgili falan bir e itmen gelecek toplantı yapacak diye. Onlar o toplantı yapmı lar bir tane kolayla tırcı e itimi yapalım diyorlar bu ak am büyük grup kolayla tırcılı ı ve konsensüs saat 7'de ukurcuma'daki ofisite F. geliyor E. geliyor.*

[A.G.] *ok güzel. Ben arayım sizi o zaman çünkü daha yeni baya uzak burası daha yeni geldim giremedim bile eve girmeye çalı tıyorum yani.*

[H.H.G.] *Saat 7'de*

[A.G.] *Tamam ben sana haber veririm o zaman son durumu.*

- 26/6/2013 tarihinde F.T. ile H.H.G. ve ba vurucu arasında yapılan görü me:

[F.T.] *Forumlardan var mı insan bu ak ama gelebilecek?*

[H.H.G.] *Hangi forumlardan?*

[F.T.] *Mahalle forumlarından.*

[H.H.G.] *Buradaki insanların bir kısmı mahalle forumlarına gidiyorlar zaten forumlardan insan dedi in onları organize eden falan gibi.*

[F.T.] *Yani evet böyle her forumdan birkaç ki i var çünkü yani öne çıkmı ya da baya emek veren.*

[H.H.G.] *Yi it bence gerek yok diyor çünkü burdaki ekip zaten ne biliyim F. var mesela.*

[F.T.] *Anladım bi yani akluma gelen isimler var ama hani e er müsaitse.*

[H.H.G.] *Dur vereyim ben Yi it'i.*

[Ba vurucu] *Hani ey insanları dahil etmek gibi bir derdim var bir yandan da sayıyı makul ve kullanı lı bir eyde tutmak gibi de bir derdim var.*

[F.T.] *Bir iki isim daha geliyor H.H.G. ile konu tuklarımız haricinde yani e er çok sıkı ıklık yaratmayacaksa.*

[Ba vurucu] *Bir iki isim hiç sorun de il ama hani böyle forumlara ça rı ırdan i te ne biliyim böyle ... bir iki isim he ya isim üzerinden gidelim olur öyle tamam.*

[F.T.] *Tamam L. diye bir arkada ım var yaz okulu fikrini birlikte konu tu umuz insan o da kolayla tırıcı onu önerecektim sonra S.E. var bizim yine ey hareketlerimizden yani Permakültür falan.*

[Ba vurucu] *Tabi tabi direkt ça ır ben imdi e mail ataca ım davet gibi yani böyle ne oldu unu anlatan.*

xiii. Ba vurucunun toplumsal eylem ve kaosa dönü türülmek istenen olaylar sürecinin ba langıç noktası olarak belirledikleri iddia edilen eylem biçimlerinin tüm ülke çapına yayılması amacıyla özellikle Alevi kökenli vatandaşlara da bu eylem biçimlerinin e itimini verdi i ileri sürülmü tür. Bu kapsamda ba vurucu ve beraberindeki bazı ahıslar tarafından 13-14/7/2013 tarihlerinde Taksim'de bir otelde yaklaşık 20 kişilik bir gruba e itim verildi i belirtilmi tir. Bunların yanı sıra ba vurucunun Süryaniler ve Rumlar gibi bazı gayrimüslim vatandaşları da bu tür e itimlerden geçirmeye çalı tı ı, konuyla ilgili H.H.G., Z.M., N.E., M.F.B., B.K. ile de görüşmeler yapıtı ı iddia edilmi tir.

- 30/6/2013 tarihinde ba vurucu ile B.K. arasında yapılan görüşme öyledir:

[B.K.] *E itim iyiydi genel olarak iyi geçti ini söyleyebilirim gayet güzel geçti yöntem u bu ta ki son 15-20 dakikaya kadar.*

[Ba vurucu] *Gerçekten ne oldu?*

[B.K.] *Çok sakindim hiç ihtilaf ya amadık bilmem ne u bu ondan sonracı ıma U ur'un araçlarını kullandım güzel çalı tılar üzerine konu tuk hazırlı ımı yaptım metinler okudum yasal çerçeve zart zurt ondan sonra her ey iyi gidiyordu din ve inanç özgürlü ü sizce ne diye sordum hani neden bahsediyorsunuz neyi talep ediyorsunuz diye i te ibadethane i te ba ka derdiniz yok mu hani ba ka talebiniz yok mu ibadethane iyi peki tamam hani siz dillendirmiyorsanız ben hani kendi okudu um yerden bildi im yerden bir eyler söyleyeyim gibi bir yere girdim ve ondan sonra pi man oldum yani çünkü oraya girmeden daha bir takım insanlar i te siz biliyor musunuz ne kadar biliyorsunuz ya i te Alevi cemaatini i te siz Alevi misiniz böyle hani anlata ... bu derterleri biz ya ıyoruz ma dur olan biziz hep böyle ma durluk eyinden yerinden ama bunlar bir iki ki i ama yetiyor yani sınırlarını bozmaya tam böyle çekmeye çalı ıyorsun onlar i te ba ka bir ey diyor diyorum ki hani burada sadece azınlıklar yok Rumlar var Süryaniler var ba ka cemaatler var onlar sizin gibi din*

adamı yeti tiremiyor i te hani böyle bir okula ruhban okuluna ihtiyaçları var filan hani bu bir ihtiyaç pedagojik olarak yanlı biz E itimsen olarak i te din e itmesi yahu pedagojik olarak yanlı olması ba ka bir ey talep olarak gelmesi bunun ve bunu sosyal devlet olarak kar ilanması ba ka bir ey yasaklansın filan yani yasaklanınca ne farkı kalıyor bi ey cemevinin yasaklanmasından Kur'an kursunun yani niye yasaklıyoruz arkada filan derken böyle bir sesler yükselince tamam dedim hani benim daha ba ka söyleyecek bir eyim yok ... yi oldu ve sadece hani daha böyle bireysel bir yerden konu tuk hani kendimize bakalım edelim ikinci e itimde daha böyle örgütlülük üzerinden katılım üzerinden sivil toplum üzerinden konu aca ız deyip oralara hiç girmedim.

[Ba vurucu] *Güzel çok güzel*

[B.K.] *E. hoca bir ara yurtta lık bir eyler konu tu E. hocanın eyi de iyiydi konu ması da iyiydi gayet tatlı tatlı bir e itim geçirdik son böyle bir sürtü me oldu ama no problem o da nazarlık artık diyelim böyle özetleyebilirim sana.*

[Ba vurucu] *Tamam çok sevindim bunlar çok iyi haberler yaptıımız kurgular artık yapmamız gerekmiyor oluyor bunlar çok iyi haberler yani ... iyi çok sevindim çok iyi olmu biz de eyde ne derler ona ya çok acayip eyler oldu güzel ba lantılar oldu onu söyleyeyim böyle central fordimanti ..dais diye bir yer varmı Cenevrede o herif çok ilgi gösterdi. Katımlı yani yapılacak eyler var diyor orda bizim Fıratlar muhtar murat falan vardı onlarla hem görü tüm hem denk getirdim gençlik bahçesinde çay içtik falan baındaki adamla bu sabah konu tum o da hani elimizden geleni yapalım falan bir eyler söyledi o da neyse yani konu un falan filan diye böyle ondan sonra yani çok çok acayip ba lantılar oldu çok iyi eyler oldu güzel oldu yani hani çok para eder bir ey de ildi ama iyi oldu.*

[B.K.] *Evet herkes zaten o yüzden gitti muhtemelen üreka ordaydı gibi hissettim Twiterda ben.*

[Ba vurucu] *ey bir ortamdı yani güzel bir ortamdı ondan sonra.*

[B.K.] *Dün burası da çok güzel yani Taksim de harika bir ortamdı çünkü hani bir saniye bekle hem Kürtçe sloganlar vardı hem de Türk bayrakları falan böyle inanılmaz bir kalabalık böyle tüyler ürperticiydi çok mutlu oldum filan.*

[Ba vurucu] *Orda hep bunu söyledik yani toplantıda falan bunlar hatta ben söz aldım söyledim yani imdi ... diye slogan atılıyor Be ikta 'ta Kadıköy'de yani Gezi ruhunu küçümsemeyin falan gibi eyler söyledim yani.*

[B.K.] *yi demi sin ve öylede oldu unu göstermek için iyi oldu gerçekten.*

[Ba vurucu] *Aynen aynen hadi görü ürüz.*

- 8/7/2013 tarihinde H.H.G ile ba vurucu arasındaki görü me öyledir:

[Ba vurucu] *Bu hafta sonu stanbul'da olmak gibi bir ihtimalin yok de il mi?*

[H.H.G.] *Hayır 12 Temmuz'daki toplantı için mi diyorsun?*

[Ba vurucu] *Hayır 13-14 ünde Alevilere e itim yapaca ız ücretli mücretli i yani onun için ilgilenirsen gel diyece im.*

[H.H.G.] *Bakayım dönecek gibi olursam ey yaparım.*

[Ba vurucu] *Yok öyle de il u un söylemen lazım ki ben de ikinci e itmen ayarlayaca m yani ya sen olacaksın ya da ba kasını ayarlayaca m yani ey de il ... olarak öyle not almaya falan de il.*

[H.H.G.] *Baya ı da iyi bir fırsatmı ya ben Alevi oldu u için ey yaptım.*

[Ba vurucu] *Yaa yaa kim Alevi?*

[H.H.G.] *Niye böyle zorluyorsun insanları?*

[Ba vurucu] *Neyi zorluyorum.*

[H.H.G.] *Ya u anda arada kaldım i te tatili yarıda bırakıp gelmek.*

[Ba vurucu] *Biliyorum hadi 15 dakika o zaman bir sigara içeyim sen bir dü ün ondan sonra sen cevap ver bana.*

[H.H.G.] *Tamam mı?*

- 8/7/2013 tarihinde ba vurucu ile N.E. arasında yapılan görüş me öyledir:

[N.E.] *Ben seni ey için arayacaktım ne oldu bu e itimler ne bitti nasıl bir süreç i liyor ne oluyor ne bitiyor diye sana genel anlamda hem bir durum de erlendirme hem gelecek projeksiyonu sormak için aramı tum.*

[Ba vurucu] *E timler dedi in Alevilere yaptı mız mı tamam ben de onun için aradım. Gerçekten olaylar tesadüfler vesaire imdi bu hafta sonu tekrar 13-14ünde tekrar e itim yapıyoruz devam e itimi yani aynı gruba bu sefer ba ka konu yapaca ız dolayısı ile müsait misin?*

[N.E.] *Haftaya müsaitim ama bu hafta de ilim.*

[Ba vurucu] *Anladım haftaya alamıyoruz onlar da bu hafta yapacaklar i te sonra Eylül'e falan kalacak süreç öyle biz bu e itimleri aynı ekilde yani iki artı iki gün olarak dört ehirdede daha yapaca ız. Ankara zmir Dersim Mersin dolayısıyla hani ama Eylül'de ba layaca ız ondan sonra tarihlere göre hani i te senin B.nin benim ve imdi bir üçüncü dördüncü ki iyi de dahil edece imiz daha geni bir ekiple onları payla belki paralel e itimler yaparız yani aynı hafta sonu ba ka ehir e itim olur falan hep aynı içerikleri tekrar edece iz olay budur genel olaral mevzu bu ama Eylül'de ba layaca ız ... senin geldi in görüşü tü ümüz ofiste derne i kurduk orada çalı maya ba ladık ilgilenirsen onun da yazı malarına seni dahil edeyim orada da hem i ye Kürt sorununa çözümüne sivil toplum katkısı üzerine i ler hem de iddetsiz eylem yöntemlerinin te vik edilmesi yaygınla tırılması ile ilgili i ler yapmaya çalı aca ız burada yani o dernekte gelir yok dolayısıyla herkes gönüllü çalı tıyor hani i olarak de il ama gönüllü olarak orada bir eylem yapmak istersen de orada öyle bir alan var onu da söyleyeyim.*

- 8/7/2013 tarihinde ba vurucu ile F.B. arasında yapılan görüş me öyledir:

[Ba vurucu] *Bilgi Üniversitesi ile beraber Alevi Kültür Derneklerine bir e itim yapıyoruz din ve vicdan özgürlü ü i te ayrımcılık savunuculuk sivil toplum örgütleri vesaire ile ilgili bunun ilkinin iki hafta önce hafta sonu yaptık ikincisini yapaca ız yine aynı ekibe fakat arkadaş lar diyorlar ki ba ka cemaatlerden de arkadaş lar olsa hani hem bir ileti m alanı olur hem i te aynı konulara benzer yerlerden bakmaya ba larız falan filan gibi sen de*

Agos'ta çalı ıyorum demi tin acaba Ermeni cemaatinden böyle bir iki genç arkada hani bu konularla ilgilenen e itime yönlendirmek mümkün olur mu diye seni arayayım dedim nedir durumun.

[F.B.] *yi yapmı sın imdi öyle söyleyeyim bunlar katılanlar genelde gençler mi katılıyor?*

[Ba vurucu] *Ya biz öyle tercih ettik ama i te hani çok genç olamadı hepsi ben katılamadın o e itime hepsi çok genç olamadı ama gençlerde vardı dolayısıyla tercihen genç ve kadınları hani öncelik verelim diyoruz zaten bir iki ki i ama hani zaten dernekçi olan bu i lerle ilgilenen falan birileri varsa i te erkek veya orta ya ve üzeri onları da kabul ederiz yani ne yapalım ama dedi imi gibi bir iki ki i zaten durum budur. Ben bir ça rı da gönderirim sana hani ey resmi bir davetiye derne in hazırladı ı sende onunla davet edebilirsin e er istersen.*

[F.B.] *Anladım anladım benim aklıma hep Agos'un bu haftasonu internet sitesine organize ediyorlar apgir diye bir ey var bu gezide de hani Twitterfalan eyi kurmu lardı orada T.N. var Anadolu Kültür'de çalı ıyor hani orda onun olması daha iyi imdi mesela direk Agos'tan olaca na sonuçta gazeteci yani.*

[F.B.] *Mesela o biraz daha bir eyiyle sivil toplum Anadolu Kültür'den ona ula abilirsin ya da ben sana telefonunu atarım sen bana hani o duyuruyu da istersen gönder.*

[Ba vurucu] *Tamam ben sana imdi davetiyeyi gönderiyorum sen tamar'ın da telefon yada mailini gönderirsen daha kolay ula ırım haftasonu oldu u için çok da vakit yok hani bir an evvel direk ba lantı kurayım tamam.*

[F.B.] *Tamam haberle iriz.*

- 9/7/2013 tarihinde ba vurucu ile Z.M. arasında yapılan görü me öyledir:

[Ba vurucu] *Bu ey Bilgi Üniversitesine bu Alevi Kültür Dernekleri Federasyonuna geliyorlar. te biz bir proje aldık bunun e itimlerini beraber yapalım diyorlar A. hoca da buluyor i te bunları nasıl yaparız falan filan biz onlara proje metnine uygun ama hani bizce daha do ru bir e itim modeli i te içeri i önerdik onların derdi din ve vicdan özgürlü ü üzerine yo unla mak biz de dedik hani bu tek ba na bir i e yaramıyor yaramaz hani i te ayrımcılı a bakmamız lazım ondan sonra ya da onunla beraber din ve vicdan ondan sonra i et ve sivil toplum gibi de hani böyle biraz bireysel dersler biraz da kurumsal kapasite geli imine katkıda bulunacak bir e itim programı önerdik bu e itim be ehirde yapılacak ilki stanbul'da oluyor 29-30'unda birinci ve ikinci gün yapıldı. Hem din özgürlü ü hem ayrımcılık üzerine yakla ık galiba ya on be ya on sekiz ki i vardı genelde Alevilerden olu an bir ekipti bunlar ben katılamadım B. ile N. diye ba ka bir arkada ımız yaptılar.*

xiv. Ba vurucunun bir telefon konu masında OTPOR'un lideri van Maroviç'in Türkiye'ye getirilmesinden bahsetti i ileri sürülmü tür. Ba vurucunun bu suretle kalkı manın yeniden alevlendirilmesi, geni letilmesi ve toplumun geni kitlelerinin katılımının sa lanması gayreti içinde oldu u, bu kapsamda yurt dı ı ba lantılarını da devreye sokmaya çalı tı ı iddia edilmi tir.

- 31/7/2013 tarihinde ba vurucu ile H.K.Ö. arasında yapılan görü me u ekildedir:

[H.K.Ö.] *Bizim bu o ey vardı ya Nonviolence dersini veren Yörgehan Hani ... Hasta ... Nonviolence (iddet karıtlı ı) dersimize gelemeyecek herhâlde ... onun için senden ey rica edecektim bu Nonviolence dersini verecek bize böyle bir iyi bir isim verebilir misin?*

[Ba vurucu] *van Maroviç'i getirebiliriz o a ustos sonunda zaten gelecek gibi görünüyor imdi ee bu otpor hareketinden...bu i i profesyonel olarak yapıyor yani orada ... ama tabi biliyorsunuz OTPOR ismi ey olarak geçti bu Gezi olaylarına hani onlar düzenlediler CIA maaey falan filan diye geçti ismi yani bilmiyorum duydunuz mu denk geldiniz mi öyle bir tarafı var.*

xv. Ba vurucunun H.H.G. ile Diyalog ve Uzlaşma Derneğini kurdu u belirtilmiştir. Ba vurucunun bir telefon görüşmesinde "dört be tane toplantı yapıldı böyle i te hani ne bileyim sanatçılar gazeteciler vesairenin oldu u 40-50 ki ilik toplantılar onlarda da i te kolayla tırıcılık yaptım ne bileyim toplantı ça ırıcılı ı yaptık sanatçıları topladık bizim ofiste hani Gezide i yapmış sanatçıları falan filan böyle ufak tefek girişimler de oldu zaten sonrasında da bir ey kurduk dernek kurduk Diyalogcu Uzlaşma Merkezi diye i te ... Hem Kürt sorununun çözümüne hani sivil toplum katkısı gibi bir eylemler konu alım üretelim istedik hem de bu Park sırasındaki olaylarda ortaya çıkan iddetsiz eylem biçimlerini böyle daha geli tirmek yaygınla tırmak falan istiyoruz ondan sonra hani bu böyle bir senedir gündemimizde vardı da bir kaç arkada hani Parktan sonra artık ya Allah dedik biz de onun gazıyla derneği falan kurduk i te ..." diyerek Derneğin kuruluş amacını anlattı ı ileri sürülmü tür.

xvi. Ba vurucunun Gezi kalkışmasında eylem biçimi olan sivil itaatsizlik ile ilgili belge toplayarak bu konuda kitap hazırlamaya çalıştı ı, maddi kaynak arayışıyla ilgili olarak yaptığı bir telefon görüşmesinde "Michael'dan falan hani eyden Amerika'dan para geliverirse cart diye onu nasıl geçirece iz hesap açmamız lazım hani bir ton" diyerek Amerika'dan gelecek olan 25.000 dolar para yardımının kendi hesabına yatmaması, banka hesap açılması, yoksa bankanın belaya gireceği ekinde konu maların yer aldığı, bu paranın yeni kurdukları Diyalog ve Uzlaşma Merkezi Derneğini hesabına yatması konusunda konu tıkları, H.H.G., F.T. ile yapılan çalışmalarında da Diyalog ve Uzlaşma Merkezi Derneğinin adının geçtiği belirtilmiştir. Bu kapsamda yapılan telefon görüşmeleri öyledir:

- 17/7/2013 tarihinde ba vurucu ile H.Ö. arasında yapılan görüşme:

[Ba vurucu] *imdi öyle oldu adamın adı Michael bizim eydeki Washington'daki adamımızın adı Michael mail attı ve i te bu akşam görüşmeye gidiyorum bir an evvel bana bir bütçe gönder dedi i te timeline için dur bakayım kaç para istedim yani yapılabilir bir para istedim ama dur imdi tam söyleyeyim sana açıyorum 25 bin dolar istedim. Bir dakika toplamda çeviri ve ey için 25 istedim yani kitap için yani birkaç kitap çeviririz bir de i te ey yaparız kendimiz hazırlarız gibi dolayısıyla ama henüz buna yanıt gelmedi gelince ey yapacağız ama buna bir an evvel bakalım iyi olabilir yani istersen i te Burcu ya sana falan bir mail atayım ey yapmaya bakalım hani paylaşmaya bakalım hani yazmaya bakalım.*

[H.Ö.] *Tamam yani biz buna bir preoje metni yazmıyoruz.*

[Ba vurucu] *Hayır u anda yazmıyoruz.*

[H.Ö.] *Ha süper tamam.*

[Ba vurucu] *Yani bir çıkaralım ama i te yani pazar aramaya giderken hiç olmazsa böyle bir ey yapacağımız diye arayabiliriz yani büyük kısmını zaten parasız yapacağımız aslında hani olur da para bulursak o zaman telif alırız falan filan anlatabildim mi hani yazdıımız için.*

[H.Ö.] *Tamam ha zaten öyle yapacaktık ba ta zaten.*

[Ba vurucu] *Evet evet aynen öyle.*

[H.Ö.] *Para ey olur yani.*

[Ba vurucu] *Evet olursa bonus olur olmazsa zaten çok ilginç ey olur onun için bence maille meye ba layalım derim ben senin aklında bir eyler varsa istersen oradan ba la hani sen yaz ba la hani öyle bir eyler var benim aklımda diye beni çok.*

[H.Ö.] *Tamam okey ben baya bir ey çıkarttım bile yani hani ey.*

[H.Ö.] *Ya ilgimizi çekti i için okumaya falan ba ladım birkaç öyle.*

...

[Ba vurucu] *Evet yani böyle tanıklıklar toplasak falan çok güzel olmaz mı yani hani bazıları yazılı olur da.*

[H.Ö.] *Evet evet ya video çekilebilir falan eyin S.nin dedi i hikaye için.*

[Ba vurucu] *Tamam sen onu o zaman elindeki bir toparlayıp postalarsan biz onun üzerine yazmaya konu maya ba layalım defterleri de yeni verdim yani i te tüzü ü almaya gitti imde defter de alınacak mı onları aldım hızlıca verdim onaylan mı gidip almam gerekiyor ama sonra ne yapacağımızı bilmiyorum özellikle bu michaelden falan eyden Amerika'dan para geliverirse cart diye onu nasıl geçireceğiz hesap açmamız lazım hani bir ton i te bürokratik i i var ve ben onların hiçbirini bilmiyorum onları nasıl yapacağımız ne yapacağımız e er yol gösterirsen harika olur bildi in kadarıyla.*

[H.Ö.] *Okey yani ey hesap açalım bir an önce senin üzerinden çıksın u.*

[Ba vurucu] *Tamam.*

[H.Ö.] *Çünkü senin ba ın belaya girecek yani.*

[Ba vurucu] *Tabi çünkü benim hesabıma yatacak ondan sonra ben oradan ey yapmak zorunda kalacağım yani ba ı yapmak zorunda kalacağım.*

[H.Ö.] *Aynen öyle bir an önce bir hesap aç.*

[Ba vurucu] *Tamam.*

[H.Ö.] *Michael falan da o hesabı söyle yani biz öyle öyle bir ey var yani ceza gelmemesi için yapacağımız en önemli ey yurtdışı yardım bildirme meselesi bizim o bankaya yani derneklere de bildirdi imiz hesabımıza para girdikten sonra bir kuru unu*

dahi harcamadan önce bildirim yapmamız gerekiyor yapmadı ımız her bildirim için yönetim kurulu ba kanına 400 mü 700 lira mı ne ceza geliyor o yüzden hani ona yani imdi ba ka i yapmadı ımız için onu dü ünüyorum vergi dairesi geldi mi ofise.

[Ba vurucu] *Yok.*

[H.Ö.] *Peki vergi numarası aldın mı?*

[Ba vurucu] *Yok nereden alaca ız.*

[H.Ö.] *Tamam onları falan yapmak gerekiyor.*

xvii. Yine bir telefon görü mesine dayanılarak ba vurucunun kurdu u dernekle ilgili yaptı ı faaliyetlerden bahsetti i belirtilmi tir. ddianamenin bir ba ka bölümünde bu görü me ile ilgili Gene Sharp yöntemleri olarak bilinen ve olaylarda simge hâline getirilen duran adam, yeryüzü iftarları, piyano çalan adam, kırmızılı kadın vb. birtakım faaliyetlerde bulunuldu u ileri sürülmü tür.

- 31/7/2013 tarihinde A.Ö. ve N. ile ba vurucu arasındaki görü me öyledir:

[Ba vurucu] *A. ofise geldi mi bilmiyorum ama ofisimiz baya ı böyle dersane gibi aslında her yerde i te panolar yazılacak yerler i te kara tahtalar bilmem neler falan açık alanlar var dolayısıyla i te hemen yine sonbaharda bir yani kürçe derslerine ba layalım biraz dilde ö renelim falan gibi böyle kendi içimizden gelen ufak tefek talepler var falan bu birinci ayak ikinci ayak ta asıl varolu ve kurulma sebebimiz yani bize ilk böyle bir yer kursanıza diyen uluslararası bir derne in aslında eyi ön ayak olmasıyla olu tu o da iddetsiz eylem iddetsizlik üzerine ... iddetsiz eylem i te bütün bu duran adamlar i te ne bileyim piyano çalan adam efendim ba ka ne olabilir yeryüzü iftarları falan hani bir siyasi bir kamusal alanda yapılan her türlü siyasi aktivite aslında ama iddet içermeyen yani ta atmadan direnmek aslında bir nevi iddetsiz eylem biçimi ve biz bunları yaygınla tırmak istiyoruz bunun dünyada çok sa lam eyi var literatürü var örnekleri var bununla ilgili de yine.*

[A.Ö. ve N.] *Yi it bir ey soraca ız ... imdi iddetsiz eylem diye bir site var zaten ve siz orayı güncelliyorsunuz.*

[Ba vurucu] *Onu i te daha güncel ...*

[A.Ö. ve N.] *Ba layacak mısınız birbirine öyle bir ey mi?*

[Ba vurucu] *Tabi tabi yani o iddetsizeylem.org bizim ilk ürünüümüz aslında bir yandan hani piyasa diliyle konu mak gerekirse çünkü bir eyi yaygınla tırmak için hani ne oldu unu anlatmak gerekiyor ya ki benzer bir site daha varmı gerçi de hani onları belki konu tururuz birbiriyle görü türürüz bir iki site benzer ekilde bu eylem türlerinin bir kere temel metinleri Türkçe'ye çevirece ız ondan sonra Türkiye'de iddetsiz eylemin tarihçesiyle ilgili bir çalı ma yapıp hani böyle ne derler orjinal bir metin üretece ız i te Türkiye bugüne kadar i te Cumartesi Anneleri de bir iddetsiz eylem biçimi aslında bütün Gezi direni inde ta atılmayan kısım molotof atılmayan kısımları iddetsiz eylem ... falan filan hani Türkiye'de bunu tarihçesini yazaca ız ki hani bakın biz CIA'den OTPOR'dan oradan buradan bir ey ithal etmiyoruz bunun yerlisi yapılmı ı var imdi bunu biz.*

xviii. Ba vurucunun Mark isimli ahısla irtibatlı oldu u di er telefon görü melerinde de bu ahıs ile irtibatlandırılan projelerle ilgili para yardımı ve kaynak konusu geçti i ileri sürülmü tür. Bu konudaki telefon görü meleri öyledir:

- Ba vurucu ile G. arasında yapılan görü me u ekildedir:

[Ba vurucu] *Ben de iyiyim sa ol ak am görü üyoruz de il mi?*

[G.] *Tabi tabi görü üyoruz bir problem yok.*

[Ba vurucu] *yi çok iyi tamam,... bir ey diyece im yedisi haftası 7 Ekim haftası Mark burada olacak imdi sizi ey ile Konda ile beraber görelim hani hep beraber oturup konu alım istiyoruz.*

[G.] *Tamam bugün planlama yaparız beraber ben ona göre programımı ayarlarım benim için sorun yok yani ... istediklerinizi de ayarlarım.*

[Ba vurucu] *E. de geliyor mu?*

[G.] *Z. gelecek*

[Ba vurucu] *Hı Z. gelecek peki sen bana.*

[G.] *Ona göre Konda ile konu .*

[Ba vurucu] *Bir tarih söyleyebilir misin yani bugün toplantıda karı ıklık olmasın diye diyorum ... yedisi hariç sekizi dokuzu ve on biri müsait imdiklik.*

[G.] *Sekiz dokuz on biri müsait benim saha çalı mam var mı o tarihte 6sında ne varmı bir saniye 6-7 olmadı ina göre sanıyorum o Cuma olabilir ya on biri.*

[Ba vurucu] *On biri Cuma tamam ben bir bakayım.*

[G.] *On biri olabilir ama ben ak ama kadar bir daha bir ey yaparım bakarım hani bir de i iklik varsa söylerim çünkü ... imdi araya çıktı ben daha yeme e çıkmadım asıl programımı o biliyor yani Y. olmasa hakikaten öldüm(gülüyor) o yüzden bir sorayım ona da toplantı bir ey var mı diye on biri olur gibi görünüyor uan.*

[Ba vurucu] *Tamam hı hı tamam ben imdi E. ile de konu maya çalı aca im ondan sonra ona da uyuyorsa onbirinde görü üürüz tamam.*

- 19/9/2013 tarihinde ba vurucu H.A. arasında yapılan görü me öyledir:

[Ba vurucu] *abi i te Mark gelecek bir yandan onun hazırlıkları bir yandan bu i te eylerin Bürge'lerin falan da yürüttü ü bu saha ara tırmasının sonuçlarını önümüzdeki sene duyuraca ız ama imdiden hazırlıklara ba lamak lazım ... var falan bir de dedi im gibi yani rahat rahat çalı maya alı mı tık imdi her ey üst üste geldi falan haftaya i te Genç hayatın bir konferansı var orada da danı manlık yapıyorum falan hepsi bir arada yani çok i var.*

[H.A.] *Hı Genç Hayat u ey iddet iddet ile ilgili olan,...,Ona bizden bana birisini istediler bende birisini önerdim yurt dı ndan ama o geliyor mu gelmiyor mu haberim yok yani.*

[Ba vurucu] *Yani dur bakalım peki bir ey diyece im ... Sen onunla ilgileniyor musun yani o gün buraya gelme ihtimalin olur mu?*

[H.A.] *Ya açıkçası öyle çok böyle hani ilgimi ek çekiyor desem yalan olur.*

[Ba vurucu] *yi o zaman tamam.*

[H.A.] *Bi.. yani bir de bu ara hani biraz fazla gidip geliyorum ey.*

[Ba vurucu] *istanbul'a de il mi?*

[H.A.] *Ya istanbul de il sadece ey de öyle yani bu i te Ankara var gene bayram dan önce bir kere sonra yine iki i defa bu Adalet Bakanlı na bir e itim yapıyoruz biz 2 senedir... Unicef'le beraber,... imdi onu onun yani çok kulis yaptım Pendik'deki Green Park da yपालुm bütün e itimleri diye in allah öyle olacak.*

[Ba vurucu] *Hadi bakalım.*

[H.A.] *Ama olmazsa yine ey ba layacak dolayısı ile Genç Hayatinkini es geece im.*

[Ba vurucu] *Hı oku Eyvallah Eyvallah.*

[H.A.] *Veya bu hafta sonu çok güzel bir ey var o geldi duyurdu mu bilmiyorum,...,Bu toplumsal dayanı ma için psikologlar güzel bir çalı tay yapıyorlar bu gezi direni i sonrası falan i te politik psikoloji falan gibi bir ey.*

[Ba vurucu] *Gördüm de gidemeyece im herhalde ben de Azizelerin eyi var bir e itimi var Büyükada'da bu AA'cıların i te Dersim'den Diyarbakır'dan falan çocuklarla çalı an örgütlerden gençleri topluyorlar hani o çocuklarla çalı an gençleri,... onlarla böyle birazcık i te ha savunuculuk ayrımcılık falan öyle eyler konu aca ız bu hafta sonu,...Onun için Büyükada'ya gidece im herhalde gelemem yani o eye ilginç olurdu ama.*

[H.A.] *Anladım bende belki ona giderim diye d ündüm hani Cumartesi günü nk.*

[Ba vurucu] *Ha yok bende ar amba hani gelebilecek olursan seni moderatör yapabiliriz bir oturumda diyecektim onun için söyledim aslında ya hani izleyici olarak de il de.*

- 11/9/2013 tarihinde ba vurucu ile G. arasında yapılan görü me u ekildedir:

[Ba vurucu] *Ben iyiyim imdi Mark'la konu tum ... demeni iletmi finans departmanına yarın öbür gün hesabınızda olur tamam.*

[G.] *Tamam bir problem yok yani tamamı ile zaman olarak yo un oldu u için.*

[Ba vurucu] *Tabi tabi arada srail'e falan gitti geldi onun için hani bir süre ey yapamadı ama eee geri geliyor yani Türkiye i ine.*

[G.] *Tamam süper.*

[Ba vurucu] *Ondan sonra her ey yolunda belki ay sonunda ziyaret edecek o zaman yine ey yaparız eee görü rz tamam.*

[G.] *Tamam tamam toplantı büyük ihtimal Salı olacak gibi herkes Salı'ya okey dedi.*

- 11/9/2013 tarihinde ba vurucu H.A. arasında yapılan görüşme şöyledir:

[Ba vurucu] *imdi bu ikinci ee konu macı yani bizim konu macı için Mark ile bir konu tuk da bu ee sizin verdi iniz bütçeye dahil de il mi yani bütçe artı bir birinin kar ılamayacak.*

[H.A.] *Hı hı yok içinde.*

[Ba vurucu] *Ha içinde yani biz birini önerece iz siz onun giderlerini kar ılayacaksınız gibi bir durum var.*

[H.A.] *Evet evet aynen öyle yani ona ne kadar koymu tuk çok bilmiyorum da herhalde 350 euro gidi geli bilet koymu tuk ekstra bir ey koymadık ona hani konu ma için ona ... falan koymadık yani.*

[Ba vurucu] *Peki önemli de il tamam imdi unu söylüyor Mark tamam bizim taraftan birazcık gecikmeler oldu hani eyde yani vakıf tarafında falan kısa zamanda birini bulmak da belki zorlanırsınız sizin önerece iniz birisi varsa biz onu da kabul edebiliriz gibi bir ey söyledi hani aklınızda birisi varsa e er onu da.*

[H.A.] *Hı ya açıkçası öyle çok net olma hani ben de daha sormadım açıkçası kimseye hani daha belli olmadan ama Hollanda da bizim zaten sıklıkla hani vakıf da Hollanda vakfı ... merkezi çok hani iyi bir ili kiye sahip oldu umuz Utrecht de bir okul var onlara hani sorabilirim diye açıkçası benim aklımdan geçiyor ama onlar da bana diyebilir ki ya biz bu konuda bizde çalı an yok da diyebilir.*

[Ba vurucu] *Tamam.*

- 16/9/2013 tarihinde ba vurucu ile S.B. arasında yapılan görüşme şöyledir:

[Ba vurucu] *Ama hani anaokulu falan daha ilkokulu diyeyim neyse Mark'ın maili ile ilgili aradım senin kaç tane görüşme olacak nedir var mı belirledi in bir ey ona göre ey yapalım diyecektim seninle bir koordine olalım imdi de mail yazdım be altı tane görüşme olacak çünkü bizim tarafta senin durum nedir onu merak ettim.*

[S.B.] *imdi biz bizim öyle bir ey var .*

[Ba vurucu] *Senin kaç tane var.*

[S.B.] *Bir tanesi sosyal amma uydurdum ha Hayata Destek Derne i diye bir dernek var.*

[Ba vurucu] *Evet biliyorum.*

[S.B.] *Onlar bizimle bir ba ka projede i birli i falan yapmak istemi lerdı gerçi onlar ey yapamadık angaje olamadık maddi durumdan dolayı fakat onlarla bir tanı tırmak istiyorum Mark'ı çünkü hem bizim projelerimize ilgi duyuyorlar hem belki ileride ortak bir eyler yapabiliriz diye onlara bir toplantı koymak istiyorum ben.*

[Ba vurucu] *Tamam.*

- 17/9/2013 tarihinde ba vurucu ile H.A. arasında yapılan görüşme:

[Ba vurucu] *imdi birincisi geçen gün C. ile kar ıla tık ... Sivil Dü ün galiba oraya da ba vurma sunuz bizden para aldı.*

[H.A] *Evet ama onu kullanmayaca ız.*

[Ba vurucu] *Ha onu söyledin mi peki haberi yok gibi geldi bana.*

[H.A] *Söylemedim çünkü sizinki belli olmadı ı için daha do rusu onlarınki de belli de ildi dolayısıyla gerçi ordan u var tam ne istedi imizi hatırlamıyorum da sanıyorum 3 kalem aynıydı ama ikisi de ildi herhalde*

[Ba vurucu] *Yani bizim için ey de il bu bir sorun de il yani hani burada yani o parayı alsanız da ba ka yere kullanaca nıza eminiz hani de Cengiz için sorun olabilir sonra da ba ka ey için almak isterseniz hani ili kiyi sa lam tutmakta fayda var.*

[Ba vurucu] *Do ru sıkıntı olur yo yo yo onu ordan çok ey yani her ikisinden de onu biz Gündem Çocuk adına ba vurma tuk herhalde tama hatırlamıyorum imdi ama.*

[H.A] *Hı hu yani veriyorum diye de biliyor ama o kendisi yani verece ini dü ünüyor. Onun için hani aklında olsun bir C. ile konu makta fayda var tamam.*

[Ba vurucu] *Tamam onunla ben bir görü eyim tamam olur olur.*

[H.A] *Birincisi buydu ikincisi 7 Ekim haftası Mark burada olacak çok zor olamayacak.*

- 18/9/2013 tarihinde ba vurucu ile C.D. arasında yapılan görü me öyledir:

[Ba vurucu] *Müsait misin bir ey soracaktım.*

[C.D.] *Tabi ki buyur*

[Ba vurucu] *7 Ekim haftası Mark geliyor da on biri Cuma ö leden sonra müsait misin toplantı yapabilir miyiz diyecektim.*

...

[C.D.] *bu bayramdan önceki hafta oluyor de il mi Çar amba oluyor.*

[Ba vurucu] *Tam evet evet bir önceki hafta peki ben imdi o zaman bir mail atayım herkese öyle bir ey yapalım madem.*

[C.D.] *Tamam oldu.*

- 31/10/2013 tarihinde ba vurucu ile H. adlı ki i arasındaki görü me u ekildedir:

[H.] *Ben de imdi Mark'e mail yazıyordum.*

[Ba vurucu] *Ne yazıyordun.*

[H.] *te raporları topladım hazırladım.*

[Ba vurucu] *Tamam.*

[H.] *Onu göndermek üzere i te bir mail yazıyordum.*

[Ba vurucu] *Tamam harika.*

[H.] *Daha önce seninle konu tuk ya hepsini bir arada.*

[Ba vurucu] *Evet evet tamam ben bir bunun için aramı tım.*

[H.] *letece im in allah ha ha seni de CC ye koydum zaten.*

[Ba vurucu] *Rapor hazırlıyoruz biz de bu sene burada olan bitenlerle ilgili sizin i te bir önceki o 3 e itimin eyi var raporu var hani bununla da ilgili birkaç sayı soracaktım sana madem raporu gönderd n artık oradan alırsanız ondan sonra gönderdi in di er da ancak haftaya ey yapabilece iz Mark eye çıkıyor izne çıkıyor bir hafta ondan sonra öbür hafta ben orada olaca m zaten ondan sonra gitti imde bunu da ayrıca konu uruz tamam.*

[H.] *Tamam tamam oldu.*

[Ba vurucu] *yi o zaman senden mail bekliyorum.*

- 26/9/2013 tarihinde ba vurucu ile B.A. arasında yapılan görüş me öyledir:

[B.A.] *imdi u an ki bütçe bizim her eyi öngördü ümüz ekilde koyarsak sizin medyayı eklemen haricinde 41000 Euro.*

[Ba vurucu] *Ne diyorsun?*

[B.A.] *Evet.*

[Ba vurucu] *Koordinatörü ekledin mi?*

[B.A.] *Her eyi ekledim bir tek medya ... yok.*

[Ba vurucu] *Oo ... medyacıyla sadece 5000 Euro gider kalemi çıkardık 30 ... o çalı acak i te 6-10000 Euro da oradan geliyor yani.*

[B.A.] *Gider kalemi 5000lik ne var peki benim acaba ... koymu koydu umuz bir ey var mı?*

[Ba vurucu] *Ha onları tabi tabi ya posterler bakılacak i te fla diskler basılacak ne bileyim böyle ya gönderirim zaten tabi ki hepsini çifte kontrol ederiz yani ...kalemler falan filan diye yani çıkarırız ama 5000.. ne bileyim 2000 3000 çıkar yani yine en iyi ihtimal yani fakat evet yani.*

[B.A.] *Toplam yani 45000 Euro ya falan gelecek toplamda bu hadi 4000 olsun.*

[Ba vurucu] *Yani neyse artık evet benden gelen.*

[B.A.] *unun için söyledim acaba yani böyle biraz oradan buradan imdi biz... o gün hesapladı mız gibi yani i te 15 ki ilik konferans katılır. Konferansa i te ne bileyim uçak bileti yok 9 ki ilik bilmem ne ... o gün hesapladı mız gibi biraz böyle kısayım mı onları.*

[Ba vurucu] *Hayır hayır hayır hepsini koyalım hepsini koyalım.*

[B.A.] *Hı onun için yani imdi bir gönderdikten sonra kısmak mümkün olmaz onun için.*

[Ba vurucu] *Sizin ilk gönderdi iniz i ler listesi vardı ya yanında da günler vardı falan,...,Ha onun altına ekleyivermi aynı yöntemle sadece dolayısıyla hani onu eklememizde kolay olacak gerekirse lafa da dökerim ben onları bütçe de e er çalı tı n üzerine çalı tıysan diin biz yine oturduk Ç. ile o bütçe üzerinden de eklemeler yaptık hepsini bir araya getiririm ben bu ey derim Mark'a gönderirim drafconfiden.. hani ne dü ünüyorsun bunu ey olarak ... etsinler mi derim resmi olarak ... etsinler mi derim ondan sonra etsinler devam edelim yada u kalemleri kısalım vesaire bir ey der onun üzerine hani somut ey hale getirir resmi hale getirir göndeririz tamam.*

xix. Diyalog ve Uzla ma Merkezi Derne inin faaliyetleri kapsamında "Kürt sorunun çözüm sürecinde sivil toplum katkısı" ile ilgili 16/11/2013 tarihinde Helsinki Yurtta lar Derne inde ba vurucu, H.H.G. ve H.Ö.nün de katılımı ile bir yuvarlak masa toplantısı yapılaca ndan bahsedildi i, teknik takipler neticesinde anılan ahısların bu toplantıya katıldıkları ileri sürülmü tür. Bu kapsamda yapılan telefon görü meleri öyledir:

- 7/11/2013 tarihinde ba vurucu ile H.Ö.K. arasında yapılan görü me:

[Ba vurucu] *Müsait misin 5 dakika bir ey anlataca m.*

[H.Ö.K] *Ha söyle.*

[Ba vurucu] *Bu ey dernekten bahsetmi tim bizim de Kürt sorunu ile ilgili bir eyler yapaca umızdan haftaya o toplantıyı yapıyoruz ufak bir yuvarlak masa toplantısı yapalım diyoruz cumartesi 2 ile 5 arası i hane tarafında Helsinki Yurtta lar derne i ofisinde nedir zamanın gelebilecek misin diye sormak için.*

- 6/11/2013 tarihinde ba vurucu ile E. adlı ki i arasında yapılan görü me:

[Ba vurucu] *Haftaya Cumartesi toplantıyı yapıyoruz ondan sonra i te Diyarbakır'dan urdan burdan insan da getiriyoruz 6-7 tane birazcık fon bulduk i te helsinki Yurtta lar Derne i'nden insanlar olacak ondan sonra i te ne yapabiliriz çözüm sürecinde falan filan diye bir yuvarlak masa toplantısı yapıyoruz.*

[E.] *Aynı kaçtı oluyor?*

[Ba vurucu] *16'sı saat 2'de Helsinki'de.*

- 7/11/2013 tarihinde ba vurucu ile E.S.W. arasındaki görü me:

[Ba vurucu] *Biz ba ka bir i daha yapıyoruz onun ile ilgili arıyorum seni bir tane dernek kurduk belki bahsetmi imdir diyalog ve uzla ma merkezi derne i diye bu Kürt sorunun çözüm sürecinde sivil toplum katkısı üzerine i ler yapmak istiyoruz bununla ilgili ilk böyle yuvarlak masa toplantısını da hani neler yapabiliriz birazcık gücümüzü birle tirelim diye sivil toplum kurulu ları falan yapalım dedikon altısı haftaya Cumartesi stanbul'da isen iki ile be arası Helsinki'nin ofisinde toplanaca ız seni de ça ırıyoruz onun için aradım.*

- 7/11/2013 tarihinde ba vurucu ile Ö.S.G. arasında yapılan görü me:

[Ba vurucu] *Seni haftaya bizim derne in toplantısını ilk toplantısını yapıyoruz bu çözüm sürecine sivil toplum katkısı ne olur ne olmaz diye.*

[Ö.S.G.] *Hangi gün peki?*

[Ba vurucu] *Cumartesi 2-5 arası 16 Kasım.*

[Ö.S.G.] *16 Kasım'da stanbul'da gibiyim imdik ama sen bana ne olur mail at.*

[Ba vurucu] *lk etkinlik bu yazaca m imdi ubat'ta da böyle uluslararası bir konferans yapalım hani Kuzey rlanda Bask Bölgesi falan oralardan sivil toplum hani onlar ne yaptı ona bakalım falan ama burda bir ey olu turmak istiyoruz hani bu i i yapalım biz de katkıda bulunalım falan bir irade olu turmak istiyoruz bu toplantı tek ba ina altına giremeyiz çünkü.*

- 6/11/2013 tarihinde H.H.G. ile K.K. arasında yapılan görüşme:

[H.H.G.] *Kolay gelsin ya ben biraz Gezi'den sonra da ıldım... imdi yava yava toplamaya çalı ıyorum ya ben Gezi sırasında istifa etmi tim bilmiyorum hatırlıyor musun ... Ondan sonra da böyle sivil toplumda profesyonel olarak çalı ayım mı çalı mayayım mı u anda biraz öyle bir dönemdeyim ... .. kendime böyle bir alan yaratabildim seneler sonra ilk defa kararsızlı a müsaade etti im bir andayım yani ... ama tabi onun dı nda gönüllü i ler devam ediyor seni de onlardan biriyle ilgili aradım stanbul'da mısın?*

[K.K.] *Tabi buyur stanbul'dayım.*

[H.H.G.] *imdi K. 16 Kasım'da bir yuvarlak ... masa toplantısı yapıyoruz ... olarak yapıyoruz bunu ... Yurtta lar Derne ini biliyorsundur ... Helsinki Yurtta lar Derne iyle benim üyesi oldu um Diyalog ve Uzla ma Merkezi Derne ini kurduk biz Gezi sırasında ... Zaten Gezi'den önce de iddetsiz eylem ve diyalog ve uzla mayla ilgili çalı malar ba lamı tı dernek kapsamında ... kimizin ortak bir çalı ması ...Çalı ma u aslında çalı manın ana ba lı ı çatı malara kar ı sivil çözümler yani Helsinki bu kapsamda 2010'dan beri toplantılar yapıyor ... bunun altında bizimle beraber yaptıkları 16 kasımda Helsinki Yurtta lar Derne inin ofisinde gerçekle ecek ... Kürt sorununun çözüm sürecinde sivil toplum katkısı ... hani sen diyeceksin ki benim konuyla ne alakam var ben daha çok i te Kaf. ve di er kim.. için u ra ıyorum.*

[K.K.] *Yok ben Kürt sorunu ile ilgileniyorum.*

[H.H.G.] *Zaten bizde öyle tahmin ettik bide farklı bir bakı açısı getirmek ve mevzuya gerçekten kimlik ve nefret suçları kimlikle ayrımcılık yani kapısından bakaca ız aslında mevzunun Kürt olmakla Kafkas olmakla Ermeni ve Rum olmakla alakası olmadı ina biraz daha dikkat çekecek bir ba ka insanların meselesi bu meseleye ı ı tutacak bir grup insanında orda bizimle olmasını istiyoruz ... aslında hani bir sürü tabi Kürt illerinde çe itli çalı malar yapan insanlarda olacak ... iki grup olsun yuvarlak masa toplantısı olsun ama daha sonra yine bizim Diyalog ve Uzla ma Derne inin ubat 2014'de sivil toplumun katkısını inceleyen yurt dı nda ki örneklerde ... Uluslararası bir konferans yapaca ız atölye çalı ması ... onun bir ön hazırlı ı gibi olacak bu 16 Kasımdaki ... hafif bir hani saha da ne oluyor durumunu ...konu mak için gelir misin?*

xx. ddianamede Mehmet Osman Kavala'nın, Gezi sürecinin devam etmesi, eylemlerin Anadolu'ya yayılarak derinle tirilmesi, bir taraftan da kendilerince kurgulanan ve toplumsal eylem ve kaosa dönü türülmek istenen olaylar sürecinin

ba langıç noktası olarak belirledikleri eylem biçimi olan ve sözde sivil itaatsizlik olarak adlandırılan eylemlerin (Gene Sharp metotlarının Türkiye'de uygulanması) yaygınla tırılması amacıyla Garaj stanbul forum toplantıları, Anadolu Jam, Baraka forum toplantıları, Açık Toplum Vakfı ve Anadolu Kültür A. . deste i ve fonlamasıyla Gezi olaylarıyla ilgili belgesel-film çekimi, sergi vb. hazırlanması, Avrupa milletvekilleriyle görüşmeler, biber gazının Türkiye'ye ihracının yasaklanması uluslararası ambargo kararı kaldırılmasıyla ilgili çalışmalar, Türkiye'yi uluslararası alanda zor durumda bırakmak için yapılan faaliyetler (Avrupa ve dünyada kamuoyu oluşturmaya yönelik yapılan faaliyetler) ve medya-televizyon kurulması gibi çok sayıda faaliyette bulundu u ya da bunlara dolaylı destek verdi i, bu faaliyetlerle ilgili finans deste ini de yöneticili ini yaptı ı Açık Toplum Vakfından ve yine yönetiminde bulundu u Anadolu Kültür A. . üzerinden sağladı ı ileri sürülmü tür. Bu de erlendirmelerin maddi gerçeklikle uyu tu una dair ise ba vurucu ile H.H.G. arasındaki görüşme yer verilmi tir.

- 30/6/2013 tarihli görüşme öyledir:

[H.H.G.] *Ya on iki ki iydik,..., a gidip geldi imizde sekiz ki i falandık ve çok az sanatçı vardı dü ün onlar dört ki ilerdi zaten ama biz böyle yetenekleri bulmu ken kendi aklımızdaki soruları soralım ee occupy da müküpay da onlar ne yaptılar iyice bir ö renelim spanya'da falan onları biz söyledik ... oradan da geyi e ba landı yani biraz böyle bir kaç tane yaratıcı aktivizm fikri verdiler ... sanatçıları nasıl toplayabilece imizle ilgili fikir verdiler,... onları böyle listeledik ... ondan sonra i te onların zaten yarın sabah ofise tekrar geri dönece im tahta da kalan notları da ekleyip bütün ekibe gönderece im bunları da ekiple tanı tırma olaca im ki çocuklardan bir tanesi Washington'dan gelen ... onun ee on mu hayır on de il di eri.*

[Ba vurucu] *on de il mi Kanada'dan gelen.*

[H.H.G.] *Kanada'dan gelen de il Washington'dan gelen, S.nin i i zaten 7 yıldır yaratıcı aktivizm danışmanıymı .*

[Ba vurucu] *Vay bu i ten para mı kazanıyor lan insanlar.*

[H.H.G.] *Amerika'daki zengin ... lara satıyormu bize bedava verir misin dedim ayıp ettin ya uzun zamandır bu kadar ... bir ortamda bulunmamı tım dedi.*

[Ba vurucu] *Bizim ki gibi ha.*

[H.H.G.] *Yani ... evet bizimkini yani Occupy'dan falan daha ileri görüyorlar yaratıcılık anlamında.*

[Ba vurucu] *Hangi bizimkini haa ey geziyi diyorsun,...,tabii ki de.*

[H.H.G.] *Biz burada yapılanları ve çok uzun zamandır dünyada bu kadar yenik bir ey ya çok ... etki var falan dedi ondan sonra ama dü ün sahadan gelen ey var daha Bo aziçi Caz Korosu'ndan gelen M. vardı.*

[Ba vurucu] *Evet o ey.*

[H.H.G.] *Herif küçük çaplı ee evet çapulcu musun vay vay,...,... vay vay o vardı herif baya bildi in yani küçük çaplı demeyece im baya büyük çaplı öhret olmu yani sokakta*

millet m. m. diye ba ırıyor falan ...ondan sonra onlar ikinci bir arki yapmı lar öyle bir fikir geldi ha inanç bu ileti im ekibinin koordinasyon koordinatörlü ünü alıyor.

[Ba vurucu] *Hangi ileti im ekibinin?*

[H.H.G.] *Ve daha büyük bir ya bu bizim eyde kurdu umuz vardı ya bizim toplantı da bir ileti im ekibi kuralım dedik,...,ona bir tane bu insanları kovalayacak ve bir araya getirecek birisi lazımdı yani ben gidece im sonra kalır o i ... .ye o toplantıyı anlattım notları falan payla tı biz toplantıdan biraz erken bulu tuk inanç gayet atladı ben yaparım bu i i dedi birde eski ileti imci zaten.*

[Ba vurucu] *Bu ileti im dedi in ey Babilon'da yaptı ımız falan ey Babilon diyorum Garaj da yaptı ımız da mı?*

[H.H.G.] *Evet Garaj'da yaptı ımız eyden biz bir tane ileti im ekibi kuraca ız diye bir fikir çıkmı tı ya oradan.*

[Ba vurucu] *Ha oradaki küçük ekibi diyorsun tamam.*

[H.H.G.] *Orada ki küçük ekip ama herkes o ekibe isim önerdi yarın onun da notlarını tamamlayaca ım ve insanlara gönderece im yarın iki tane not gönderme i im var o ileti im ekibinin koordinasyonunu insanlara hadi hadi ayrıca ileti im ekibi olarak toplanalım eyini inanç yapacak.*

[Ba vurucu] *Okey iyi.*

[H.H.G.] *Ve bu ileti im ekibinin altına da bu kent forumlarını dola ıp bizim böyle bir ekip kuruyor falan deyip oradan sanatçıların yaptı ı bu aktivist hareketleri de bu ileti im ekibinin altına koymayı dü ündüm ben,...,abi çok iyi fikirler var spanya'da Bankiya diye bir yer varmı bu banka battıktan sonra devlet 20 milyon euroyu bankayı ... etmek için sa lık bakanlı ndan kesmi abi herifler gidip bankada hesabını kapatan bir mü teri bulmu lar güvenli i en az olan bankada millet içeride böyle ey bekliyor sıra bekliyor zannediyorsun sen video ya çekmi ler hesabı kapattıyor abi zarfı alıyor bir anda bir müzik palyaçolar ... konfetiler.*

[Ba vurucu] *Bravo tebrik ediyoruz hesabı.*

[H.H.G.] *Bir anda kadının kafasına bir tane prenses tacı eline bir çiçek ondan sonra omuzlara alıp ubeden çıkıyorlar abi ube çalı anlarına ampanya falan ikram ediyorlar aynısını istinye park daki garanti bankasının ubesinde yapmaya karar verdik.*

[Ba vurucu] *Bravo tamam çok güzel hareketler bunlar.*

[H.H.G.] *Öyle çok bombastik fikirler çıktı ... onları yarın yazaca ım i te neler yapılabilir ne yapılmaz daha tabi aya ı yere basan fikirler de çıktı yarın görürsün zaten i te bir yarın sabah ofise gidece im erkenden eee o notları notları toplayaca ım sonra öyle yani sonra da önümüzdeki hafta senin burada oldu un bir zaman için bu geçen haftaki ekipten.*

[Ba vurucu] *Okey tamam hı hı okey iyi öbür hafta buradayım önümüzdeki hafta yokum.*

[H.H.G.] *Neyse öteki ekibi ey yapmak lazım koparmamak lazım.*

[Ba vurucu] *Sekizinde gelece im evet ... toparlaman lazım.*

[H.H.G.] *Bu arada çar amba günü Osman Kavala'ya gidiyoruz.*

[Ba vurucu] *Bu çar amba mı?*

[H.H.G.] *Evet.*

[Ba vurucu] *Evet ne isteyeceksiniz para.*

[H.H.G.] *Para istemeyece iz do rudan ... Osman Kavala bu toplantılara dahil olmak istiyordu ... ona bu toplantının sonuçlarını i te toplantıda neler konu uldu ne olabilir ne olamaz falan.*

[Ba vurucu] *Yarattın be ... yani olmayan bir ey için ... yarattın yani gerçekten.*

[H.H.G.] *Daha daha daha ... yarattık denmez abi daha bunu bıraksak yüzmez.*

[Ba vurucu] *Do ru diyorsun.*

[H.H.G.] *Yüzene kadar ittirece iz ittirece iz böyle imdi bu hafta böyle ... bir ekilde toplantıya katılanlarla bire bir görüş meler yapmayı planlıyorum ... bu hareketin u kısmını siz alın mesela yarın T.yi arayaca m.*

[Ba vurucu] *T. zaten yürüyecek yani bekliyor yani görev görev ver.*

[H.H.G.] *Hukuk o yürüyecek aynen öyle ona diyece im ki bir grup hukukçuyu bir araya getir biz kolayla tırmaya gelelim hukuk için kapalı devre bir toplantı yapalım ... bir de .ye ileti imi verece im o onu yüzdürecek verdim bile yani bugün.*

[Ba vurucu] *Çok cinsin ha adam çarpıyorsun.*

[H.H.G.] *Ondan sonra öyle ittir ittir Osman Kavala'yı da biraz daha bu te kilatlanma ve ey konusunda ne yapabiliriz yani yerel örgütlenme i te bu yaz okulu ... .. mesela bir tane turne yapabilirsek ve bunu turneye para bulsak internette en çok hit almı Gezi hareketi performanslarına Anadolu turuna çıkartsak abi.*

[Ba vurucu] *Bak Anadolu turunu bo ver ey ... sokak sanatları festivali olacak sonbaharda oraya gidece iz.*

[H.H.G.] *Ne zaman nerde.*

[Ba vurucu] *Sonbaharda Mardin'de olacak hem hem international.*

[H.H.G.] *Mardin desin de il mi sen P. orada mı?*

[Ba vurucu] *Ben geldim geldim P. yoktu burada.*

[H.H.G.] *Aaa Mardin de P.nin hayvan gibi festival tecrübesi var.*

[Ba vurucu] *te tamam bunları konu aca ız ... biraz hem destek olaca ız falan filan danı ma kurulumuza da oradan birilerini koyaca ız böyle hikayeler ... Ben de çok insanla konu tum öyle ben de yatmadım yani.*

[H.H.G.] *Ya ... benim müdürüm ya ... yapar mı ben sana yarın bu arada TÜSEV'in notlarını da göndereyim de sonra koparız moparız sen çıplak kalma ortada.*

[Ba vurucu] *Bravo bravo gönder tamam okey tamam.*

xxi. H.H.G. ile ba vurucunun yaptı ı bir telefon görüşmesinde yapılan faaliyetlerin amacının, kendilerince kurgulanan ve toplumsal eylem ve kaosa dönü türülmek istenen olaylar sürecinin ba langıç noktası olarak belirledikleri eylem biçimlerinin özetlendi i ileri sürülmü tür. ddianamede bu konu mayla ilgili olarak ayrıca ba vurucunun ve di er üphelilerin Gezi olaylarının yeniden aevlendirilmesi, geni letilmesi ve toplumun geni kitlelerinin katılımının sa lanması gayreti içinde oldukları, bu kapsamda yurt dı ı ba lantılarını da devreye sokmaya çalı tıkları iddia edilmi tir.

- 19/7/2013 tarihli telefon görüşmesi öyledir:

[H.H.G.] *Ya i te bu DÜD i l... çünkü öyle biz bu Anadolu Jam organizasyonunu yapıyorduk ya bizim Amerika'daki aya umuz titiese göndermi .*

[Ba vurucu] *O ne demek?*

[H.H.G.] *Ya bu Turkish Philanthropy Funds var ya Newyork'taki paralıgiller ... H.T. falan*

[Ba vurucu] *Tanımiyorum.*

[H.H.G.] *Neyse onlar imdi stgm'den ayrılmı sın,...,whatsapp DÜD Anadolu Jam'de mi çalı ıyorsun gibi bir mail atmı lar da ... imdi onlara bizim bu Diyalog ve Uzla ma Derne i'nden nonviolence internationaldan falan bahsediyorum biraz ... onlarda manginez bol ... evet.*

[Ba vurucu] *Ama Kürt sorunu falan filan konusunda nerde oldukları önemli.*

[H.H.G.] *Igilenebilirler ilgilenebilirler.*

[Ba vurucu] *yi çok iyi o zaman bahset istedi in gibi.*

[H.H.G.] *Bahsediyorum Talimhane ekibinden de bahsediyorum.*

[Ba vurucu] *Tamam yoo Talimhane bu i in hani içinde de il Talimhane bizim eyimiz irketimiz fatura kesti imiz ba ka hiçbir alakası yok ki anlatabildim mi?*

[H.H.G.] *Peki o zaman yeni kurdu umuz Diyalog ve Uzla ma derne i olarak diyorum.*

[Ba vurucu] *Aynen öyle yani biz irket olarak bu i te yokuz aslında.*

[H.H.G.] *Ama nonviolence iyi nonviolence.*

[Ba vurucu] *Anlatabildim mi?*

[H.H.G.] *Tamam peki senin yaptı in çalı malar diyor,...,o zaman öyle bahsedeyim bir bu yeni kurdu umuz Diyalog ve Uzla ma Derne i ile nonviolence international çalı maları kapsamında çe itli iddetsiz eylem e itimleri ve özellikle çözümleri süreci*

kapsamında etkinlik organizasyonu yapıyoruz diyorum bu kısım'daki konferansı bahsederek.

[Ba vurucu] *Tamam öyle nonviolence ben sana yani benim yazmam lazım aslında bunları ki herkes copy paste edebilsin ama hazır yazmaya ba lamı ken nonviolence i ini promot etmeye te vik etmeye çalı ıyoruz özellikle Gezi'den sonra ortaya çıkan ihtiyacı göre.. ama zaten bir senedir i te nonviolence international ile görü me halindeydik dolayısı ile iddetsiz eylem türlerinin yaygınla tırılması için aracılık etmek istiyoruz gibi bir ey var hani çeviri yayın e itim ve eylemlerde beraber eylemlilik hali falan gibi bir eyimiz var yani biz.*

[H.H.G.] *Profesyonel iddetsiz eylemci yeti tirmek istiyoruz.*

[Ba vurucu] *Hayır böyle deme tabi de.*

[H.H.G.] *Anladık ya.*

[Ba vurucu] *Yani bu birinci track ikinci track da Kürt sorunun çözümünde.*

[H.H.G.] *Yeni kurdu umuz Diyalog ve Uzla ma Derne i ile non violence international çalı .*

[Ba vurucu] *Uzla ma Merkezi Derne i lütfen.*

[H.H.G.] *Uzla ma Merkezi illa merkezini koyacan stgm hatırlatıyor bana ... dur o zaman bir ey söyleyece im parantez içinde DÜD de yazarım.*

[Ba vurucu] *Ya olur yaz yani hani kendi aramızda kullandı umuz kod adı olarak DÜD falan diye böyle sevimlile tirebilirsin.*

[H.H.G.] *DÜD demeyeyim bunlara ya bunlar paralıgiller ciddi kalalım yeni kurdu umuz Diyalog ve Uzla ma Merkezi Derne i ile nonviolence international çalı maları kapsamında ... özellikle iddetsiz eylem türlerinin Türkiye'de yaygınla tırılması için yaygınla tırılmasını desteklemek için çe itli iddetsiz,... desteklemek için yayın.*

[Ba vurucu] *E itim.*

[H.H.G.] *E itim.*

[Ba vurucu] *Ve pilot eylemler projeler yapmayı dü ünüyoruz.*

[H.H.G.] *Abi bu arada bugün bizim sanatçılarla beraber yaptı umuz iddetsiz eylem... örnekleri toplantısını takip eden bir grup genç arkada lar hangi bankayı occupy ediyoruz diye mail atmı uanda bir bankayı o occupy etmek üzere bir film ekibi hazırlanmı .*

[Ba vurucu] *Occupy de il de hani orda ey yapacaklardır hesabını kapattı diye falan hi Occupy.*

[H.H.G.] *Kampanya dı ında i te i te o Occupy dedi im o i te anladım sen.*

[Ba vurucu] *Vallaha bizim bu i lerle hiç bir alakamız yok gidip orda tutuklanıp da ondan sonra biz bunları urda bir dernekte konu tuk falan derlerse bilmiyorum yani...anlatabildim mi?*

[H.H.G.] *O i te bu Occupy ekibinin ba ımıza açtı ı i oldu yani bu.*

[Ba vurucu] *Evet yani de hani biz böyle bir eyi bizimle alakası yok bu i in yan... hayır hayır yani ee ey Occupy ... bir ... yapmak istiyor ya hiç bir ey demeyeceksin bunun bizimle bir alakası yok.*

[H.H.G.] *Tamam peki.*

[Ba vurucu] *Biz orda bireyleri bir araya getirdik dernekten orda bahsedilir.*

[H.H.G.] *Tamam özellikle iddetsiz eylem türlerinin Türkiye’de yaygınla tırılmasını desteklemek için yayın çe itli iddetsiz eylem e itimleri ve.*

[Ba vurucu] *Hayır yayın e itim ve model pilot iddetsiz eylem etkinlikleri düzenlemeyi dü üniyoruz tamam bu birinci bölüm bir de ikinci bölüm var.*

[H.H.G.] *Model olu turacak pilot ya Yi it yazıyorum aynı zamanda gözünü seveyim model olu turacak pilot.*

[Ba vurucu] *Tamam etkinlik eylem etkinlikleri.*

[H.H.G.] *iddetsiz etkinlikleri düzenlemeyi dü üniyoruz düzenlemeyi planlıyoruz.*

[Ba vurucu] *Evet bunun yanı sıra... Kürt sorununun çözümüne sivil toplum katkısı ile ilgili de çalı malar ba lattık... sonbahar da bu konu ile ilgili farklı ülke örneklerini bir araya getirece imiz.*

[H.H.G.] *Farklı ülke örnek ve tecrübelerini.*

[Ba vurucu] *Bir araya getirece imiz bir konferans düzenleyece iz .... bu konu ile ilgili de sivil toplumun çe itli payda ları ile bir arada çalı mayı planlıyoruz gibi bir ey ... gibi bir cümle.*

[H.H.G.] *Tamam Diyalog ve Uzla ma Derne inden bahsediyorum bizim Anadolu Jam ile ilgili bunlar... Anadolu Jam ile ilgileniyorlar bunlar Anadolu Jam'e para vermek için aslında onun için yazmı lar.*

[Ba vurucu] *Tamam on.. versin de tamam ona versinler bir de i te yani nasıl dersin demek ister misin bilmiyorum seneye de bir yaz okulu yapmayı dü üniyoruz falan hani nonviolence eylemlerle ilgili diye diyebilirsin yada demeyebilirsin... A ustos sonundaki e itime de kimleri ça traca ımızı konu mamız lazım çünkü ... ey olacak.*

[H.H.G.] *A ustos sonundaki bunlar hep DÜD aktivitesi de il mi imdi benim önümde DÜD i leri tamam mı foto rafçı i leri anadolu jamı bitirmem lazım A ustos'ta.*

xxii. Savcılık; ba vurucunun da dâhil oldu u üphelilerin birbiri ile ba lantısız gözükten yasal, yasa dı ı ve legal görünümlü illegal yapılarla aynı amaç etrafında birle erek faaliyetlere giri tiklerini, ba ta iddet içermeyen biçimde sahnelenen eylemlerle halkı soka a dökmeye ve algı olu turmak suretiyle kitlesel eylemlere katılımı artırmaya çalı tıklarını, olu an bu karma ada sahada eylem yapmaya müsait sol terör örgütlerinin bu faaliyetlerine uygun ortam sa lamak suretiyle 1960 ve 1980 darbelerinde oldu u gibi toplumu ve devleti kaos ortamına sokarak Türkiye

Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye te ebbüs ettiklerini iddia etmi tir. Ayrıca üphelilerin Gezi olaylarını organize ettikleri gerekçesiyle Türkiye genelinde gerçekle en mala zarar verme, nitelikli mala zarar verme, tehlikeli maddelerin izinsiz olarak bulundurulması veya el de i tirmesi, ibadethanelere ve mezarlıklara zarar verme, 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ate li Silahlar ve Bıçaklar ile Di er Aletler Hakkında Kanun'a muhalefet, nitelikli ya ma, nitelikli yaralama, 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na muhalefet suçlarından da dolaylı fail olarak sorumlu oldukları iddia edilmi tir.

30. ddianame, stanbul 30. A ır Ceza Mahkemesi tarafından 2019 tarihinde kabul edilmi ve E.2019/74 sayılı dosya üzerinden kovu turma ba lamı tır.

31. Mahkemece 25/6/2019 tarihli duru mada adli kontrol tedbirlerinin yeterli ve ölçülü kalaca ı gerekçesiyle ba vurucunun tahliyesine karar verilmi tir.

32. Ba vurucunun kovu turma a amasındaki savunmaları özetle öyledir:

- Mehmet Osman Kavala'dan talimat ve yönlendirme aldı ı yönündeki iddiaların gerçe i yansıtmadı ını, bununla ilgili bir delil bulunmadı ını, bu talimat ve yönlendirmeleri 2012 yılında kendisine ait sabit bir hatla 35 saniye süren ve içeri i herhangi bir dosyada bulunmayan görü meden aldı ının ima edildi ini, 35 saniyede aldı ı talimat ve yönlendirmeye tüm bu faaliyetleri yapmasının mümkün olamayaca ını, emniyetteki ifadesinde sorulan bir telefon görü mesinden Osman Kavala'yı tanımadı ının anla ıldı ını, kaldı ki Osman Kavala'yı tanımanın suç olmadı ını ileri sürmü tür.

- Ba vurucu; hakkındaki dinlemelerde iddet kullanımıyla ilgili herhangi bir görü me geçmedi ini, www.siddetsizelyem.org site adını satın almı olmasının suçmu gibi anlatıldı ını, sundu u uzman raporunda da görülece i üzere bu siteye sahip oldu u süre boyunca burada herhangi bir ey yayımlanmadı ını, iddetsiz eylem konusunda bir yayın hazırlama giri iminin suç olu turmadı ını ileri sürmü tür.

- Kitap hazırladı ı iddiasıyla ilgili olarak iddianame boyunca tekrar edilen sivil itaatsizli in iddetsiz eylemle birebir aynı ey olmadı ını, sadece iddetsizlikten bahsetti ini, dinlemelerin herhangi bir yerinde ne Hükûmetten ne Hükûmet üyelerinden ne de herhangi bir siyasi otoriteden bahsedildi ini yani iddetsiz eylemi ve bu eylem türlerini yaygınla turma meselesini Hükûmete diz çöktürmek için de il çe itli sosyal konulara faydalı olaca ını dü ünerek belgelemeyi planladı ını fakat sonuçta böyle bir yayın da hazırlanmadı ını, bu yayın için alınması planlanan fonun da alınmadı ını, Derne in banka hesap dökümünde de bu fonun Derne e gelmedi inin ispatlandı ını belirtmi tir.

- Piyano çalan adam, duran adam ve yeryüzü iftarlarına atıfta bulundu u konu mayla ilgili olarak bu konu manın iddetsiz eylemin Gezi olayları sırasında ortaya çıkan örnekleriyle ilgili oldu unu, bu görü menin park bo altıldıktan bir buçuk ay sonra gerçekle ti ini, bu eylemleri kendisinin te vik etmedi ini, bu eylemlerle nasıl bir ili kisinin oldu unu ortaya koyan herhangi bir delilin bulunmadı ını, kaldı ki bu eylemlerin de suç olu turmadı ını ileri sürmü tür.

- Kurmu oldu u Diyalog ve Uzla ma Merkezi Derne inin o zamanlar Hükümetin yürüttü ü çözüm sürecine mütevazı bir katkıda bulunmak üzere kuruldu unu, Derne in kurulu ba vurusunu 26 Haziran 2013 tarihinde yani Gezi olaylarından sonra yaptıklarını, sivil toplumun ba ka ülkelerde geni çaplı çözüm ve barı ma süreçlerinde oynadıkları rolü göstermek ve iddetin sona ermesine katkıda bulunmak üzere belgelenmesinin iyi bir fikir oldu unu dü ündü ünü, bunun için her sivil toplum kurulu unun yaptı ı gibi fon aradıklarını, uluslararası alanda diyalog ve barı ma süreçleri konusuna destek veren çe itli kurulu larla görü tüklerini, polis sorgusunda geçen Sivil Dü ün adlı Avrupa Komisyonu'nun sivil toplum kurulu larına yönelik bir fonundan etkinlik deste i aldıklarını, bu destekle 16/11/2013 tarihinde, Helsinki Yurtta lar Derne i ev sahipli inde bir toplantı gerçekte tirdiklerini, bu toplantının da Gezi olaylarıyla bir ili kisinin olmad ını belirtmi tir.

- van Maroviç'i Türkiye'ye getirmekten bahsetmi oldu u iddiasıyla ilgili olarak bu ki iyi tanımad ını, OTPOR'la veya Occupy'la ili kisinin olmad ını, telefon görü melerinden de bunun anla ıldı ını, bahsedilen telefon görü mesinde o zamanlar Hacettepe Üniversitesinde Doç. Dr. olan bir hocayla konu tu unu, bu ki inin yürüttü ü Çatı ma Çözümü ve Barı n ası Yüksek Lisans Programı için iddetsizlik dersini verecek ki inin hasta olması üzerine dersi kimin verebilece i konusunda konu tuklarını, bu konu manın 26/6/2013 tarihinde yani Gezi olaylarından sonra gerçekte ti ini, konu madan da anla ılca ı üzere van Maroviç ile ilgili üphelerinin oldu unu da belirtti ini, bu alanda dünyada yürütülen çalı malarda bu ismin adının geçti ini, kaldı ki böyle bir dersin de zaten yapılmadı ını, söz konusu dersin standart bir ders oldu unu, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin hâlihazırda yürüttü ü Çatı ma Çözümü Programı'ndan da bu durumun görülebilece ini belirtmi tir.

- Ba vurucu; Gezi olayları ile ilgili katıldı ı tek etkinli in Garaj stanbul'da gerçekte en toplantı oldu unu, bu toplantıda Gezi olayları sırasında neler oldu unun akademisyen, aktivist ve hukukçularla tartı ıldı ını, toplam katılımcı sayısının 31 oldu unu, bu toplantıya kolayla tırıcı olarak katıldı ını, bu toplantının Gezi olaylarından sonra gerçekte en belki yüzlerce toplantıdan sadece biri oldu unu, tek bir toplantıyla Gezi olaylarını Anadolu'ya yaymaya ve derinle tirmeye çalı lmasının mümkün olmad ını, Gezi olaylarını Anadolu'ya yaymaya ve derinle tirmeye yönelik bir delilin de bulunmad ını, kolayla tırıcılık yapmanın ve toplantı düzenlemenin suç olmad ını belirtmi tir.

- Ba vurucu; iddianamede, Gezi olaylarının öncesinde, sırasında ve sonrasında herhangi bir a amada isminin geçmedi ini, iddianamede ve dinlemelerde Taksim Dayanı ması, Taksim Platformu, Anadolu Jam, Baraka, Anadolu Kültür, Açık Toplum Vakfı, OTPOR/Canvas ile de bir ili kisinin oldu una yönelik delilin bulunmad ını, tüm bunların yanında Gezi'de bulundu una dair bir delilin de olmad ını dile getirmi tir. Bu davada yargılananlardan sadece üç ki iyi aynı sektörde çalı tıkları için tanıdı ını, di erleriyle hiçbir ili kisinin olmad ını belirtmi tir.

33. stanbul 30. A ır Ceza Mahkemesi 18/2/2020 tarihinde ba vurucunun üzerine atılı tüm suçlardan beraatine karar vermi tir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı öyledir:

"Dosyamızın soru turma a amasında 5271 sayılı CMK'nin 135. maddesi kapsamında 53 adet dinleme kararının bulundu u, verilen ilk dinleme kararının 18/6/2013 tarihinde 5237 sayılı TCK'nin 220. maddesinde düzenlenen 'suç örgütü kurma ve yönetme' suçuna ili kin olarak verildi i, TCK'nin 312. maddesi kapsamında 'Hükûmete kar ı suç' suçundan verilmedi i, daha sonra dinlemenin uzatılması talep ve kararlarında ayrıca TCK'nin 312. maddesinin de eklendi i, ancak bu tarihlerde 5271 sayılı CMK'nin 135/8 maddesinde sayılan ve yasal dinlemeye konu suçlardan olmadı ı, 'Hükûmete kar ı suç' suçunun 2/12/2014 tarihinde eklendi i, bu tarihten sonra verilmi bir dinleme kararının da bulunmadı ı, bu haliyle dinleme kayıtlarının kanuna ve hukuka aykırı delil niteli inde buldukları, CMK 206/2-a, 217/2, 230/1-b maddeleri do rultusunda yapılan de erlendirme ve bu konudaki yerle ik (Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun; 29/11/2018 tarihli 2016/18-1097 Esas ve 2018/591 Karar, 13/6/2006 tarihli 2006/4.MD-122 Esas ve 2016/162 Karar, 3/7/2007 tarihli 2007/5.MD-23 Esas ve 2007/167 karar, 22/1/2008 tarih 2007/5.MD-101 Esas ve 2008/3 nolu kararları ile Yargıtay 2. Ceza Dairesi'nin 2019/12042 Esas ve 2020/412 Karar, Yargıtay 15. Ceza Dairesi'nin 2017/38286 Esas ve 2020/538 Karar, Yargıtay 13.Ceza Dairesi'nin 2019/8433 Esas ve 2019/19226 Karar, Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 2015/14642 Esas ve 2019/15560 Karar sayılı ilamları) Yargıtay içtihatları ve 'zehirli a acın meyvesi de zehirlidir' ilkesi de gözönüne alındı nda iddianameye konu tapelerin yasak delil mahiyetinde buldukları kabul edilmi tir. Yine dosyamız kapsamında, aynı hukuka aykırı yöntemle soru turma a amasında verilen 5271 sayılı CMK'nin 140. maddesi uyarınca teknik araçla izleme kararlarının da aynı gerekçelerle hukuka aykırı oldu u kabul edilmi tir.

Sanık Mehmet Osman Kavala'nın Gezi olaylarının finansörü oldu u yönündeki iddia üzerine dosya kapsamında MASAK raporunun alındı ı, MASAK tarafından 18/1/2018 tarihli rapor incelendi inde; Gezi olaylarının Açık Toplum Vakfı ve Anadolu Kültür A. . üzerinden finanse edildi ini gösteren herhangi bir delilin sunulmadı ı, sanık Mehmet Osman Kavala'nın orta ı ve yönetim kurulu üyesi oldu u anla ılan Anadolu Kültür A. .'nin Türk Ticaret Kanunu'na göre anonim irketi olarak kuruldu unun, irketin genel kurul kararıyla kâr amacı gütmeye inin, elde edilen gelirlerin organize edilecek kültür etkinlikleri için kullanılmasına karar verildi inin tespit edildi inin, para transfer hareketlerinin 2005 yılı ile 2016 yılı arasında yapıldı unun, bu hususun tablo ekinde belirtildi inin, ancak iddianamede iddia edildi i ekilde Gezi eylemlerinin öncesinde veya sonrasında hangi transfer ile kime ne surette finans sa ladı unun hiçbir ekilde izahının yapılmadı ı, tespitlerin afaki anlatım boyutunda bırakılıp delil ve takdirin savcılıkça de erlendirilece inin bildirilmi oldu u, yine bu kurulu ların herhangi bir suç veya terör örgütüyle ba lantıları oldu una dair iddianamede tespit ve de erlendirmeye de yer verilmedi i, bu nedenle Gezi eylemlerini finanse etti i ekindeki iddianın soyut ve havada kaldı ı, ayrıca iddianamede sanık Mehmet Osman Kavala'nın Gezi olaylarına katılan ahusları finanse etti i, eylemde kullanılacak malzemelerin temini için hesap numarası açtı rdı nı, masa, ses sistemi, yiyecek yardımında bulundu unu, bu hususun tape kayıtlarında tespit edildi i iddia edilmi ise de; hukuka aykırı delil olarak kabul etti imiz tape görü melerinde geçen eylemlere ili kin hiçbir somut tespit ve belirlenimin de yapılmadı ı, açılmı herhangi bir hesabın da tespit edilemedi i, bu nesnelerin iddet eylemlerinde kullanıldı nı gösteren bilgi ve belgenin de bulunmadı ı anla ılmı tir.

Yine her ne kadar haklarında hüküm kurulan sanıklar için 5237 sayılı TCK'nin 312/2. maddesi uyarınca ayrıca, olaylar kapsamında gerçekle en eylemlerden sorumlu tutulaca na dair de erlendirme yapılmı ise de; yukarıda izah edildi i ekilde, hakkında hüküm verilen sanıklarımızın 5237 sayılı TCK'nin 312/1 maddesindeki hukuka aykırı tapeler di nda kalan, hüküm kurmaya yetersiz deliller nedeniyle 312/2 kapsamında bulunan ve iddianamede sevk tablosunda gösterilen suçlar nedeniyle hukuksal de erlendirmeler yapılmamı tir.

...

Taksim Platformu üyeleri olan sanıklarımızdan; A.M.Y, T.K., .C.A., M.Ö., Açık Toplum ve Anadolu Kültür A. .'den Mehmet Osman Kavala'nın da i tirak etmek suretiyle, A.H.A., Yi it Aksako lu, Y.A.K. ve Ç.M.U.nun halkı kanuna aykırı olarak toplantı ve gösteri yürüyü leri düzenleyerek ve bunları yöneterek güvenlik kuvvetlerine veya toplantı ve yürüyü safahatının teknik araç ve gereçlerle tespiti için görevlendirilenlere, bu görevlerini yaptıkları sırada tehdit eylemlerinde bulunup, ihtar ve zor kullanmaya ra men da ilmamakta ısrar edip, yasa dı ı toplantıyı organize ettikleri hususunda iddianamede yer alan görüntü tespit tutanakları ve video kayıt çözüm tutanaklarıyla nedeniyle dosya kapsamında bu suç yönünden kuvvetli suç üphesinin bulundu u, bu hususları kovu turma a amasında dosya kapsamında ö renilmesi nedeniyle ve bu yönde de sevk maddesinde bu suç türü belirtilmeyip dava açılmamı olması nedeniyle, Mahkememizin 18/2/2020 tarihli celsedeki hükmününün 6. maddesi ile bu yönlerden gere inin takdir ve ifası için ilgili Cumhuriyet Ba savcılı na suç duyurusunda bulunulmasına karar verilmi tir.

Yukarıda izah olunan ve heyetimizce kabul edilen gerekçeler do rultusunda tüm dosya kapsamı bir bütün olarak incelendi inde; kanuni zorunluluk nedeni ile hükme esas alınamayan hukuka aykırı tape delilleri haricinde kalan delillerin de erlendirmesi ile haklarında hüküm kurulan sanıkların; kamu düzeninin i leyi ine kar ı vahim nitelikte iddet ve cebir içeren eylemlerde bulunan 'marjinal grupları' ve 'yasadı ı sol örgütleri' yöneterek, yönlendirerek veya azmettirerek Hükûmetin icra kabiliyetini engelleyecek düzeyde bir giri inde bulduklarına dair, mahkumiyetlerine yeter derecede hukuka uygun, somut ve kesin delil elde edilemedi i zarureti ile sanıklar ... Yi it Aksako lu ... hakkında anılan suçlardan 5271 sayılı CMK'nin 223/2-e maddesi gere ince ayrı ayrı beraatlerine karar vermek gerekmi tir."

34. Bireysel ba vurunun incelendi i tarih itibarıyla istinaf incelemesi devam etmektedir.

IV. LG L HUKUK

35. İlgili ulusal ve ulusal hukuk için bkz. *Mehmet Osman Kavala* [GK], B. No: 2018/1073, 22/5/2019, §§ 28-39.

V. NCELEME VE GEREKÇE

36. Mahkemenin 3/12/2020 tarihinde yapmı oldu u toplantıda ba vuru incelenip gere i dü ünüldü:

A. Tutuklamanın Hukuki Olmadı na li kin ddi

1. Ba vurucunun ddi aları ve Bakanlık Görü ü

37. Ba vurucu; tutuklama kararında sivil itaatsizlik ve iddetsiz eylem adı altında eylem yapılması için e itimler, konu malar düzenledi inden bahsedildi ini, bu eylemlerle cebir ve iddet yoluyla i lenebilen atılı suçun olu masının mümkün olmadığını, maddedeki suç tanımına uyan eylem isnadında bulunulmadı ını, kuvvetli belirti artı bulunmadan tutuklandı ını, delillerin karartılması gibi bir durumun söz konusu olmadığını, delillerin tamamının 2013 yılına ait kayıtlardan olu tu unu, 5 yıldır devam eden soru turmada delillerin toplanmamasının söz konusu olamayaca ını, bu gerekçeye dayanılarak

tutuklanmasının hukuka aykırı oldu unu belirterek ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının ihlal edildi ini ileri sürmü tür.

38. Ba vurucu kendisine yöneltilen suçlamaların 17-25 Aralık soru turmasını yürüten FETÖ/PDY üyesi savcılar tarafından olu turuldu unu, usulsüz dinleme ve teknik takip kararlarıyla delil üretildi ini, alakasız toplantıların Gezi olaylarıyla irtibatlandırılmaya çalışıldı nı, bu soru turmayı yürüten savcının kanuna aykırı dinleme ve teknik takipler yaptı nı, u anda da yargılandı nı, dolayısıyla tüm bu dinleme ve teknik takip kararlarının hukuka aykırı oldu unu, bu tapelere de er verilerek soru turma yürütülmesinin ve tutuklanmasının adil yargılanma hakkını ihlal etti ini ileri sürmü tür.

39. Ba vurucu 2/4/2019 ve 5/7/2019 tarihli ek beyan dilekçeleriyle bireysel ba vuruda bulunduktan sonraki süreç yönünden yeni ihlal iddialarında bulunmu tur. Ba vurucu; hakkındaki soru turmanın özenli yürütülmedi ini, soru turmanın basına sızdırılarak hakkında pe in bir kanaat yaratılmaya çalışıldı nı belirterek masumiyet karinesinin ihlal edildi ini ileri sürmü tür. Tutuklulu un devamı kararlarının ve itirazın reddi kararlarının hukuk devleti ilkesini kar ılamaktan uzak oldu unu, tutuklamanın hukuki olmadığı nı, tutuklulu un makul süreyi a tı nı, tek ki ilik hücrede ve a ır tecrit ko ullarında tutuldu unu, tutuklamaya itiraz incelemesinin dosya üzerinden duru masız yapıldı nı, Cumhuriyet Ba savcılı ının mütalaasının itiraz öncesinde tebli edilmedi ini, hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin sivil toplum kurulu larına ili kin gerek ki isel gerekse profesyonel olarak yürüttü ü faaliyetlerle do rudan ilgili oldu unu, iddet içermeyen eylemlerin kaos yaratarak dönemin Hükûmetini devirme planının bir parçası olarak de erlendirildi ini belirterek Anayasa'nın 10., 17., 25., 26., 33., 34., 36., 38., 40. ve 141. maddelerinin ihlal edildi ini ileri sürmü tür.

40. Bakanlık, ba vurucunun yargılama neticesinde beraat etti i hususu da gözönüne alındı nda 5271 sayılı Kanun'un 141. maddesindeki tazminat yolunun tüketilmesi gerekti ini ileri sürmü tür. Bakanlık; ba vurucu hakkında verilen tutuklama kararında açıklanan gerekçeler, tutuklulu un gözden geçirilmesi kararlarında de inilen hususlar ile bu eylemlere ili kin olarak dayanan delillerin içeri i dikkate alındı nda tutuklamaya esas alınan delillerin objektif bir gözlemciyi, ba vurucunun üzerine atılı suçu i ledi i konusunda ikna edecek yeterlilikte oldu unu ve tutuklama anında da somut delillere dayanan kuvvetli suç üphesinin bulundu unu ileri sürmü tür. Bakanlık tutuklama kararında tutuklama nedenleri ve adli kontrol hükümlerinin uygulanması konusunda da de erlendirme yapıldı nı, bu kapsamda tutuklama kararında soru turma dosyasında somut deliller ve ilgili Kanun'a göre bir tutuklama nedeninin bulunması nedeniyle ba vurucu hakkında adli kontrol uygulanması hâlinde istenen amaca ula ılamayaca mının ve adli kontrole ili kin hükümlerin yeterli olmayaca mının belirtildi ini, bu itibarla tutuklama kararının gerekçesiz oldu unun söylenemeyece ini vurgulamı tır. Bakanlık bu gerekçelerle tutuklamanın hukuki olmadığı iddiasına ili kin olarak Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası ile güvence altına alınan ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının ihlal edilmedi ine karar verilmesi gerekti ini de erlendirmi tir.

41. Ba vurucu, Bakanlık görü üne kar ı beyanında 5271 sayılı Kanun'un 141. maddesindeki tazminat yolunun tutuklamanın hukukili i ikâyeti bakımından etkili bir yol olmadığı nı, Anayasa Mahkemesinin içtihadının da bu yönde oldu unu belirtmi tir. Esas bakımından ise ba vurucu, ba vuru ve ek beyan dilekçelerindeki açıklamalarına benzer açıklamalarda bulunmu tur.

2. De erlendirme

42. Anayasa'nın "*Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması*" kenar ba lıklı 13. maddesi öyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere ba lı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

43. Anayasa'nın "*Ki i hürriyeti ve güvenli i*" kenar ba lıklı 19. maddesinin birinci fıkrası ile üçüncü fıkrasının birinci cümlesi öyledir:

"Herkes, ki i hürriyeti ve güvenli ine sahiptir.

...

Suçlulu u hakkında kuvvetli belirti bulunan ki iler, ancak kaçmalarını, delillerin yokedilmesini veya de i tirilmesini önlemek amacıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen di er hallerde hâkim kararıyla tutuklanabilir."

44. Anayasa Mahkemesi olayların ba vurucu tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile ba lı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Ba vurucunun bu bölümdeki iddialarının Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası ba lamında, ki i hürriyeti ve güvenli i hakkı kapsamında incelenmesi gerekir.

45. Ba vurucunun ek beyan dilekçelerinde belirtti i tutuklamanın hukuki olmadığı ve tutuklulu un makul süreyi a tı na yönelik ihlal iddiaları dı ndaki ihlal iddiaları -yeni bir bireysel ba vuru formunu doldurmak, ba vuru harcını yatırmak gibi usul yükümlülüklerini yerine getirmek ko uluyla- bireysel ba vuru konusu edilecek önceki ikâyetlere ba lı olmayan yeni iddialar niteliindedir. Belirtilen nedenle ba vurucunun sonradan ileri sürdü ü bu ikâyetler yönünden ayrıca bir de erlendirme yapılmamı tır.

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

46. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezli ine karar verilmesini gerektirecek ba ka bir neden bulunmadı ı anlaşılan bu iddiaların kabul edilebilir oldu una karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

i. Genel İlkeler

47. Genel ilkeler için bkz. *Mehmet Osman Kavala*, §§ 51-64; *Zafer Özer*, B. No: 2016/65239, 9/1/2020, §§ 38-45.

ii. İlkelerin Olaya Uygulanması

48. Ba vurucu, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye te ebbüs etme suçlarından 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesi

uyarınca tutuklanmı tır. Dolayısıyla ba vurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin kanuni dayana ı bulunmaktadır.

49. Kanuni dayana ı bulundu u anla ilan tutuklama tedbirinin me ru bir amacının olup olmadı ı ve ölçülülü ü incelenmeden önce tutuklamanın ön ko ulu olan *suçun i lendi ine dair kuvvetli belirti* bulunup bulunmadı ının de erlendirilmesi gerekir.

50. Tutuklama kararında ileti imin dinlenmesi ve kayda alınması, fiziki takip tutanak ve tespitlerine atıf yapılarak ba vurucunun Gezi olayları bittikten sonra gerçekte tirilen çe itli toplantıların organizasyonunda moderatör ve kolayla tırıcı adı altında görev aldı ı, her ne kadar toplantıların içeri ine ula ılamamı ve karanlıkta kalan yönleri olsa da ileti imin tespiti tutanaklarında, bu toplantıların Gezi olaylarından sonra sivil itaatsizlik, iddetsiz eylem adı altında yeniden çe itli gösteri ve eylemlerin yapılmasına yönelik birtakım e itimler ve konu malar düzenlendi i kanaatine ula ıldı ı, ba vurucunun çe itli ahıslarla bu toplantıların düzenlenmesinde aktif olarak rol aldı ı belirtilmi tir.

51. ddianamede ise ba vurucunun sivil itaatsizlik üzerine çalı malarının bulundu u, H.H.G., .E. gibi ki ilerle ve Helsinki Yurtta lar Derne iyle irtibatlı oldu u, Mehmet Osman Kavala ile bir adet ileti im kaydının oldu u, Osman Kavala'nın üphelilerden H.H.G.ye verdi i talimat çerçevesinde H.H.G. ile birlikte Diyalog ve Uzla ma Derne i isimli sivil toplum kurulu unu kurdu u, bu Dernek aracılı ıyla iddetsiz eyleme ili kin faaliyetlerde bulundu u, Gezi olaylarının derinle tirilmesi ve yaygınla tırılması amacıyla Garaj stanbul, Anadolu Jam, Baraka gibi forumların yapıldı ı, 27/6/2013 tarihinde Garaj stanbul adlı yerde Gezi olaylarının derinle tirilmesi ve yaygınla tırılması amacıyla yapılan toplantıya katıldı ı, Osman Kavala'nın talimatlarıyla hareket etti i, sivil itaatsizlik ve kolayla tırıcılık e itimi verilmesi için e itimci getirme ve bu amaçla yapılan toplantılara i tirak etme eylemlerinde bulundu u, sivil itaatsizlik eylemlerini kaosa dönü türmeyi amaçladı ı, sivil itaatsizlik, iddetsiz eylem biçimlerinin tüm ülke çapına yayılması amacıyla özellikle Alevi kökenli vatandaşlara e itim verdi i, ileti im kayıtlarına göre OTPOR'un liderinin Türkiye'ye getirilmesinden bahsetti i, sivil itaatsizli e ili kin yaptı ı çalı malarla ilgili belge toplayarak bu konuda kitap hazırlamaya çalı tı ı ve bunun için maddi kaynak arayı ına girdi i, Marc isimli bir ki iyle irtibatlı oldu u ileri sürülmü tür.

52. Gezi olayları sırasında birtakım iddet olaylarının gerçekte ti i, kamu mallarının zarar gördü ü, çok sayıda ki inin yaralandı ı, güvenlik görevlisi ve sivillerden ölenlerin oldu u ve söz konusu olaylara ili kin olarak birçok ki i hakkında çe itli suçlardan soru turma ba latıldı ı ve kamu davalarının açıldı ı bilinmektedir (bkz. § 8).

53. Öte yandan Gezi olayları sırasında çok sayıda toplantı ve gösteri yürüyü ünün düzenlendi i, bunların bir kısmının barı çıl nitelik ta ıdı ı Anayasa Mahkemesi kararlarına da yansıdı tır. Anayasa Mahkemesinin Gezi olaylarıyla ilgili olarak toplantı ve gösteri yürüyü ü düzenleme hakkının ihlal edildi ine karar verdi i ba vurular bulunmaktadır (örne in bkz. *Ali Orak ve rfan Gül*, B. No: 2014/10626, 18/4/2018, *Özge Özgürengin*, B. No: 2014/5218, 19/4/2018; *Duran Eren ahin*, B. No: 2016/11928, 20/11/2019; *Ender Ergün*, B. No: 2016/1849, 19/11/2019; *Eda Ay egül Kılıç*, B. No: 2015/12263, 16/1/2020; *Egemen Budak*, B. No: 2016/14870, 9/6/2020).

54. iddet içermeyen barı çıl eylemlerin yapılmasının ve organize edilmesinin toplantı ve gösteri yürüyü ü düzenleme hakkı kapsamında korundu u yadsınamaz bir gerçekliktir. Dolayısıyla barı çıl toplantıların düzenlenmesinin, organize edilmesinin ve

bunlara katılmasının suçlama konusu olmaması gerekir. Ancak barı çıl olmayan veya barı çıl bir ekinde ba layıp sonradan iddete evrilen gösterilerin ceza hukuku mevzuatında veya özel kanunlarda yer alan bir hükmü ihlal etmesi durumunda bunların suçlama konusu edilebilece i tabiidir. Bu ba lamda iddet içeren bir toplantıyı düzenleyen, düzenlenmesine yardım eden ve buna katılanların orantılı bir ceza ile cezalandırılmasının demokratik toplumda mümkün oldu u vurgulanmalıdır. Bununla birlikte barı çıl olmayan ve iddet içeren eylemlere katılımın bir suçlamaya konu edilmesi durumunda bunun dayanaklarının somut olgularla gösterilmesi gerekir. Öte yandan cebir ve iddet, bu davadaki en önemli husustur zira ba vurucunun tutuklandı ı ve daha sonra yargılandı ı suçun en temel unsuru cebir ve iddet kullanımınıdır. Kuvvetli suç üphesinin var olup olmadı mının de erlendirilmesinde bu hususlar dikkate alınmalıdır.

55. Somut olayda ba vurucuya söz konusu olaylarda meydana gelen iddet eylemlerine olası i tirakiyle ilgili herhangi bir soru yöneltilmedi i hatta ba vurucunun Gezi olaylarına katıldı na ili kin bir tespit dahi bulunmadı ı görülmektedir. Dosyada, özellikle de ilk tutuklama ve tutuklamanın uzatılması kararlarında veya iddianamede; ba vurucunun güç veya iddet kullandı ı, söz konusu iddet eylemlerine azmettirdi i veya bu eylemleri yönetti i ya da böylesi suç olu turan davranı ları destekledi i konusunda delil bulunmamaktadır. Öyle ki ba vurucunun sivil itaatsizlik, iddetsiz eylem adı altında yeniden çe itli gösteri ve eylemlerin yapılmasına yönelik birtakım e itimler verdi i ileri sürülmü tür.

56. Soru turma mercilerince telefon görü melerine dayanılarak ba vurucunun sivil itaatsizlik konusunda çalı maları olan bir ki i olarak Gezi olaylarının hemen sonrasında bazı e itim faaliyetlerinde bulundu u ve toplantıların tertibinde ve icrasında rol aldı ı ileri sürülmü , bu ba lamda iddet içermeyen eylemlerin yaygınla tırılmasının amaçlandı ı ifade edilmi tir. Soru turma mercileri ba ta iddet içermeyen biçimde sahnelenen bu faaliyetlerin eylemlerle halkı soka a dökmek ve algı olu turmak suretiyle kitlesel eylemlere katılımı artırma amacı güttü üne; olu an bu karma a sonucunda -önceki askeri darbelerde oldu u gibi- toplum ve devletin kaos ortamına sokularak Hükûmetin devrilmesinin hedeflendi ine i aret etmi lerdir. Ancak soru turma mercileri Gezi olaylarının yatı masından hemen sonra ba vurucu yönünden iddet içermeyen bazı etkinliklerin yaygınla masını sa lamaya yönelik giri imlerini gösteren olgulara eri mi lerse de bunların Hükûmeti devirmeye yönelik bir giri imin parçası olarak yapıldı nı ortaya koyan olguları gösterememi lerdir.

57. fade alma i lemi sırasında ba vurucuya yöneltilen soruların dayana ı olarak belirtilen ve sonrasında Savcılı ın ba vurucunun i ledi ini iddia ederek iddianameye konu etti i olaylar birbiriyle ba lantısı olmayan, bir kısmı Gezi olayları ile ilgisi bulunmayan, münferit ve yasal faaliyetler ya da açıkça Anayasa'dan kaynaklanan bir hakkın kullanımına ili kin (kitap çıkarma giri iminde bulunma, dernek kurma, internet sitesi açma, dernek faaliyetleri için fon arayışı, dernek faaliyetlerine katılma, toplantı düzenleme) faaliyetlerdir. Her hâlükârda söz konusu faaliyetlerin iddet içermeyen faaliyetler oldu u görülmektedir.

58. ddianamede atf yapılan STK'lar ve bunlarla ba vurucu arasındaki ili kiye gelindi inde söz konusu STK'ların hâlen veya söz konusu dönemde faaliyetlerini serbestçe yürütmekte olan yasal kurulu lar oldu u anla ılmaktadır. Ba vurucunun irtibatla oldu u, telefon görü mesi yaptı ı ve çe itli suçlamalar yöneltilen ki ilerine ise masumiyet karinesinden faydalandıkları da gözden kaçırılmamalıdır. Söz konusu görü melerde, ba vurucunun bu ki ilerle birlikte Gezi olaylarını Hükûmete kar ı yaygın ve iddet içerikli bir ayaklanmaya çevirmeye çalı tı na dair herhangi bir belirtiye rastlanmamı tir.

59. ddianamede, Gezi olaylarının 2013 yılından önce planlandı ı da iddia edilmektedir. Gezi olaylarının daha önceden planlandı ma ili kin olarak Savcılıkça ortaya konulan olaylar silsilesinde ba vurucuya yönelik bir tespit bulunmamaktadır. Öte yandan ba vurucunun Gezi olaylarından önce herhangi bir faaliyetinin oldu u da gösterilebilmi de ildir. Ba vurucunun Mehmet Osman Kavala'nın talimatıyla hareket etti i iddiasının da bir temelini olmadı ı görülmektedir. ddianamede, ba vurucu ile Mehmet Osman Kavala arasında sadece bir kez gerçekleşen -3/12/2012 tarihinde- ileti ime dair kaydın oldu u belirtilmi , bu kaydın içeri ine ili kin bir bilgi verilmemi tir.

60. Savcılık; ba vurucunun da dâhil oldu u üphelilerin Gezi olaylarını organize ettikleri gerekçesiyle Türkiye genelinde gerçekleşen mala zarar verme, nitelikli mala zarar verme, tehlikeli maddelerin izinsiz olarak bulundurulması veya el de i tirmesi, ibadethanelere ve mezarlıklara zarar verme, nitelikli ya ma, nitelikli yaralama, 2863 sayılı Kanun'a muhalefet suçlarından da dolaylı fail olarak sorumlu olduklarını iddia etmi tir. Ancak söz konusu eylemler ile ba vurucu arasında bir illiyet ba ı oldu u ortaya konulamamı tir.

61. Bu itibarla soru turma belgelerinde yer alan tespit ve de erlendirmeler kapsamında somut olayda tutuklama için gerekli olan *suç i lendi ine dair kuvvetli belirtinin* ortaya konulamadı ı sonucuna varılmı tir.

62. Tutuklama tedbirinin hukukili inin ön artı olan ba vurucunun suç i ledi ine dair kuvvetli belirtinin ortaya konulması söz konusu olmamakla birlikte somut olayın ko ullarında tutuklamanın hukukili inin belirlenmesinde tutuklama nedenleri ve ölçülülük ba lamında da bir inceleme yapılmasının uygun olaca ı de erlendirilmi tir.

63. Bu kapsamda ba vurucu hakkındaki tutuklama kararında atılı suçun tutuklama nedeni varsayılabilen katalog suçlardan olmasına, atılı suçun yasada öngörülen cezasının alt ve üst sınırına dayanılmı tir. Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında, tutuklama kararının kaçma ya da delillerin yok edilmesini veya de i tirilmesini önleme amacıyla verilebilece i belirtilmi tir. 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesine göre üpheli ya da sanı ın kaçması, saklanması veya kaçaca ı üphesini uyandıran somut olguların bulunması, üpheli ya da sanı ın davranı larının delilleri yok etme, gizleme veya de i tirme, tanık, ma dur ya da ba kaları üzerinde baskı yapılması giri iminde bulunma hususlarında kuvvetli üphe olu turması hâllerinde tutuklama kararı verilebilecektir. Maddede ayrıca i lendi i konusunda kuvvetli üphe bulunması artıyla tutuklama nedeninin varsayılabilece i suçlara ili kin bir listeye yer verilmi tir. Ba vurucuya isnat edilen suç tutuklama nedeninin varsayılabilece i bir suç ise de somut olayın niteli i itibarıyla tutuklama nedeni bakımından sadece bu hususa dayanılması yeterli görülmemi tir.

64. Somut olayda ba vurucu, Gezi olaylarından ve 2013 yılında ba latılan ceza soru turmasından 5 yılı a kın bir süre sonra tutuklanmı tir. Bu süre zarfında ba vurucunun kaçma giri iminde bulundu una yönelik bir olgu tespit edilememi tir.

65. Ba vurucunun tutuklanmasına dayanak olu turan delillerin tamamının 2013 yılına ait oldu u ve bu tarihte toplandı ı anla ılmaktadır. Kamu davasının açılması sonrasında, yetkililerin bu soru turmanın seyrini de i tirebilecek önemli yeni deliller topladıklarını gösteren herhangi bir bilginin dava dosyasında bulunmadı ı görülmektedir. Dolayısıyla ba vurucunun delilleri karartma üphesinin bulundu unu söylemek de mümkündür de ildir.

66. Son olarak ba vurucunun tutuklanmasına konu eylemlerin 2013 yılına ili kin olması, iddia edilen suçların i lendi i tarihten uzunca bir süre sonra tutuklama tedbirine ba vurulması nedeniyle somut olayda ayrıca soru turma süreci bakımından tutuklamanın ölçülülük ilkesinin bir unsuru olarak *gerekli* olup olmadı nın da incelenmesi gerekir. Nitekim Anayasa Mahkemesi benzer durumdaki (suç tarihi ile tutuklama tarihi arasında önemli zaman diliminin bulundu u) bazı olaylara ili kin ba vurularda tutuklamanın gereklili ine dair incelemede bulunmu tur.

67. Bu kapsamda *Erdem Gül ve Can DüNDAR* ([GK], B.No: 2015/18567, 25/2/2016) kararında, ba vurucular hakkında soru turma ba latıldı nın kamuoyuna duyurulmasından sonra tutuklama tedbirinin uygulandı ı tarihe kadar geçen yakla ık altı aylık sürede soru turma makamlarının suçta konu edilen haberler di nda hangi delile ula tı nın, dolayısıyla tutuklama tedbirinin uygulanmasının neden *gerekli* oldu unun somut olayın özelliklerinden ve tutuklama kararının gerekçelerinden anla ılmaması hususu, ba vurucuların ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının ihlal edildi i sonucuna varılırken dikkate alınan olgulardan biri olmu tur (*Erdem Gül ve Can DüNDAR*, §§ 79-81). *Eren Erdem* (B. No: 2019/9120, 9/6/2020) kararında da ba vurucunun suçta konu olayların ya andı ı tarihten dört yıl kadar sonra -yeni bir olguya ula ılmadan- tutuklanması ölçüsüz bulunmu ve tutuklamanın hukuki olmadı ı sonucuna varılmı tır. Öte yandan bir mülki idare amiri hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin hukukili inin incelendi i A.C. (B. No: 2016/64868, 27/2/2020) kararında ba vurucunun hakkında soru turma ba latılmasından yakla ık iki yıl sonra tutuklanması ölçüsüz bulunmu tur. Anılan kararda ayrıca soru turma sürecinde yakla ık iki yıl boyunca soru turma mercilerince ba vurucunun tutuklanmasına gerek görülmedi i, yine soru turmanın ba laması ile tutuklama tedbirinin uygulanması arasındaki iki yıllık dönemde suçta ili kin yeni bir olgunun tespit edildi inin soru turma mercilerince ortaya konulmadı ı belirtilmi , buna göre ba vurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin süreç yönünden ölçülü olmadı ı de erlendirilmi tir.

68. Anayasa Mahkemesi buna kar ılıklı *Mehmet Baransu (2)* (B. No: 2015/7231, 17/5/2016, §§ 139-141) ve *Süleyman Ba rıyanık ve di erleri* (B. No: 2015/9756, 16/11/2016, §§ 228-232) kararlarında suçun i lendi i tarih ile tutuklama tedbirinin uygulandı ı tarih arasında uzun bir süre geçmi olmasına ra men bu süre içinde soru turma i lemlerinin devam etti ini ve soru turma makamlarının hareketsiz kalmadı nı dikkate alarak bu tutuklamaların süreç bakımından gerekli olmadı ı sonucuna varmamı tır. Yine *Gülser Yıldırım (2)* ([GK], B. No: 2016/40170, 16/11/2017) kararında Anayasa Mahkemesi ba vurucunun tutuklanmasına konu suçların genel olarak 2014 yılı Ekim ayı ile 2016 yılı Mart ayı arasındaki eylemlere ili kin olması nedeniyle tutuklamanın gerekli olup olmadı nı incelemi tir. Anayasa Mahkemesi ba vurucunun Anayasa'nın 83. maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi uyarınca yasama dokunulmazlı ndan yararlandı ı sürece ba vurucu hakkında tutuklama tedbirinin uygulanmasının mümkün olmadı nı ve yasama dokunulmazlı nın belirli a amadaki dosyalar için uygulanmayaca na ili kin Anayasa de i ikli inin 8/6/2016 tarihinde yürürlü e girmesinin akabinde kamu makamlarının hareketsiz kalmadıklarını gözeterek tutuklamanın gereklili i hususunda bir sorun görmemi tir (*Gülser Yıldırım (2)*, §§ 160-163).

69. Somut olayda ba vurucu 2013 yılında gerçekte en Gezi olaylarına ili kin olarak tutuklanmı tır ve Gezi olayları ile ilgili olarak 2013 yılında aralarında ba vurucunun da bulundu u üpheliler hakkında 2013/1120 sayılı soru turma ba latılmı tır. 2013/1120 sayılı soru turma kapsamında ba vurucu hakkında birçok ileti imin tespiti ve fiziki takip kararı verilmi tir. Ancak daha sonra bu soru turma 2014/40852 sayılı soru turma dosyası üzerinden

yürütülmeye devam etmi tir. Bu soru turmalar kapsamında ba vurucunun ifadesi alınmamı , ba vurucu hakkında gözaltı ya da tutuklama gibi tedbirlere ba vurulmamı tir. Savcılık tarafından düzenlenen 9/2/2019 tarihli iddianamedeki delillerin ilk soru turma dosyasındaki deliller oldu u anla ılmaktadır. Bu deliller soru turma makamlarının elinde olmasına ra men ba vurucu bu ilk soru turmadan 5 yılı a kın bir süre sonra 17/11/2018 tarihinde tutuklanmı tir. Ba vurucunun bu eylemlerin üzerinden 5 yılı a kın bir süre geçtikten sonra tutuklanmasının neden *gerekli* oldu u, somut olayın özelliklerinden ve tutuklama kararının gerekçelerinden anla ılamamaktadır (benzer de erlendirmeler için bkz. *Erdem Gül ve Can Dündar*, §§ 79-81).

70. Açıklanan gerekçelerle tutuklama tedbirinin hukuka aykırı olması nedeniyle Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında güvence altına alınan ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının ihlal edildi ine karar verilmesi gerekir.

71. Ba vurucu ayrıca hukuka aykırı delillere dayalı olarak tutuklandı nı ileri sürmü ise de yargılama süreci devam ederken delillerin hukuka uygun olup olmadı ı konusunda hukuki kesinli in yapılacak yargılama ve kanun yolu incelemesi sonucunda ortaya çıkaca ı anla ılmaktadır. Bu durumda aynı dava sürecine ili kin iddiaların farklı düzlemlerde hem Anayasa Mahkemesince hem de derece mahkemeleri tarafından yargısal incelemeye tabi tutulması, Anayasa Mahkemesinin bireysel ba vurudaki ikincil nitelikteki rolüne uygun olmayaca ndan ba vurucunun anılan iddiasının bu a amada incelenmesi mümkün görülmemi tir.

72. Ba vurucu, tutuklulu unun makul süreyi a tı ndan da ikâyetçi olmu tur. Yukarıda belirtilen tespitler dikkate alındı nda derece mahkemelerin ba vurucunun tutukluluk hâlinin devamına karar verirken sundukları gerekçelerin ilgili ve yeterli olup olmadı ı hususunu ayrıca incelemeye gerek görülmemi tir.

B. Soru turma Dosyasına Eri imin Kısıtlandı nı a li kin ddi

1. Ba vurucunun ddi

73. Ba vurucu; soru turma dosyasında kısıtlama kararı oldu u için tutuklulu a etkili itiraz hakkının kısıtlandı nı belirterek ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının ihlal edildi ini ileri sürmü tür.

2. De erlendirme

74. Anayasa'nın "*Ki i hürriyeti ve güvenli i*" kenar ba lıklı 19. maddesinin sekizinci fıkrası öyledir:

"Her ne sebeple olursa olsun, hürriyeti kısıtlanan ki i, kısa sürede durumu hakkında karar verilmesini ve bu kısıtlamanın kanuna aykırılı ı halinde hemen serbest bırakılmasını sa lamak amacıyla yetkili bir yargı merciine ba vurma hakkına sahiptir."

75. Anayasa Mahkemesi, olayların ba vurucular tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile ba lı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, § 16). Bu itibarla ba vurucunun bu bölümdeki iddiasının Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrası ba lamındaki ki i hürriyeti ve güvenli i hakkı kapsamında incelenmesi gerekir.

a. Genel İlkeler

76. Genel İlkeler için bkz. *Turhan Günay* [GK], B. No: 2016/50972, 11/1/2018, §§ 58-72.

b. İlkelerin Olaya Uygulanması

77. İstanbul 9. Sulh Ceza Hâkimliği 31/3/2017 tarihinde 5271 sayılı Kanun'un 153. maddesi gereğince dosyaya erişimin kısıtlanmasına karar vermiştir. Kısıtlılık durumu iddianamenin kabul edilmesiyle sona ermiştir.

78. Somut olayda başvurucunun ifadesi ve savunması alınırken başvurucuya erişimi kısıtlanan belgelerin içeriğine ilişkin sorular sorulmuş ve başvurucu da ayrıntılı bir ifade vermiştir. Bu kapsamda soru turmaya konu olaylarla ilgili teknik takip sonucu yapılan dinlemelerin ilgili kısımlarının ve fiziki takibe ilişkin fotoğrafların gösterildiği görülmektedir. Öte yandan başvurucu, Sulh Ceza Hâkimliğinde yapılan sorgusunda ayrıntılı bir şekilde ifade vermiş; tutukluluğa itiraz dilekçelerinde de suçlamalara cevap vermiştir.

79. Bu itibarla suçlamalara dayanak olan temel unsurların ve tutmanın hukukiliğinin de erlendirilmesi için esas olan bilgilerin başvurucuya veya müdafilerine bildirilmesi ve başvurucuya bunlara karşı savunma ve itirazlarını ileri sürme imkânı verilmesi olması dikkate alındığında soru turma aşamasında dosyanın incelenmesine izin verilmemesi nedeniyle başvurucunun tutukluluğuna karşı etkili bir şekilde itirazda bulunamadığının kabulü mümkün görülmemiştir.

80. Açıklanan gerekçelerle başvurucunun dosyanın incelenmesine izin verilmemesi nedeniyle tutukluluğuna karşı etkili bir şekilde itirazda bulunamadığı iddiasına ilişkin olarak bir ihlalin bulunmadığı açık olduğundan başvurunun bu kısmının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğu una karar verilmesi gerekir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

81. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kurulu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Esas inceleme sonunda, başvurucunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir..."

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."

82. Başvurucu, başvuru dilekçesinde 100.000 TL ve ek beyan dilekçelerinde ise 1.000.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

83. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Doğan* kararında ihlal sonucuna varıldığı anda ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda genel ilkeler belirlenmiştir (B. No: 2014/8875,

7/6/2018, [GK]). Mahkeme di er bir kararında ise bu ilkelerle birlikte ihlal kararının yerine getirilmemesinin sonuçlarına da de inmi ve bu durumun ihlalin devamı anlamına gelece i gibi ilgili hakkın ikinci kez ihlal edilmesiyle sonuçlanaca ına da i aret etmi tir (*Aligül Alkaya ve di erleri (2)*, B. No: 2016/12506, 7/11/2019).

84. Bireysel ba vuru kapsamında bir temel hakkın ihlal edildi ine karar verildi i takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldı ından söz edilebilmesi için temel kural mümkün oldu unca eski hâle getirmenin yani ihlalden önceki duruma dönülmesinin sa lanmasıdır. Bunun için ise öncelikle ihlalin kayna ı belirlenerek devam eden ihlalin durdurulması, ihlale neden olan karar veya i lemin ve bunların yol açtı ı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep oldu u maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu ba lamda uygun görülen di er tedbirlerin alınması gerekmektedir (*Mehmet Do an*, §§ 55, 57).

85. Ba vuruda, tutuklamanın hukuki olmaması nedeniyle Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasının ihlal edildi ine karar verilmi tir. Ba vurucunun 26/9/2019 tarihinde tahliyesine karar verilmi ve ba vurucunun tutukluluk hâli sona ermi tir.

86. Öte yandan somut olayda ihlalin tespit edilmesinin ba vurucunun u radı ı zararların giderilmesi bakımından yetersiz kalaca ı açıktır. Ba vurucunun ki i hürriyeti ve güvenli i hakkına yönelik müdahale nedeniyle yalnızca ihlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları kar ılı ında ba vurucuya net 30.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

87. Anayasa Mahkemesinin maddi tazminata hükmedebilmesi için ba vurucunun u radı ını iddia etti i maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet ba ı bulunmalıdır. Ba vurucunun bu konuda herhangi bir belge sunmamı olması nedeniyle maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

88. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 364,60 harç ve 3.600 TL vekâlet ücretinden olu an toplam 3.964,60 TL yargılama giderinin ba vurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Tutuklamanın hukuki olmaması nedeniyle ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının ihlal edildi ine ili kin iddianın KABUL ED LEB L R OLDU UNA,

2. Soru turma dosyasına eri imin kısıtlanması dolayısıyla ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının ihlal edildi ine ili kin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL ED LEMEZ OLDU UNA,

B. Tutuklamanın hukuki olmaması nedeniyle Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının HLAL ED LD NE,

C. Ba vurucuya net 30.000 TL manevi tazminat ÖDENMES NE, tazminata ili kin di er taleplerin REDD NE,

Ba vuru Numarası : 2019/7132
Karar Tarihi : 3/12/2020

D. 364,60 harç ve 3.600 TL vekâlet ücretinden olu an toplam 3.964,60 TL yargılama giderinin ba vurucuya ÖDENMESİNE,

E. Ödemelerin, kararın tebli ini takiben ba vurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığı na ba vuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdi i tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FA Z UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örne inin bilgi için stanbul 30. A ır Ceza Mahkemesine (E.2019/74, K.2020/34) GÖNDERİLMESİNE,

G. Kararın bir örne inin Adalet Bakanlığı na GÖNDERİLMESİNE 3/12/2020 tarihinde OYB RL İYLE karar verildi.

Ba kan
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Burhan ÜSTÜN

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Muammer TOPAL

Üye
Yusuf evki HAKYEMEZ